

รายงานสรุปการจัดประชุม
“เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2”

วันที่ 18 -19 กุมภาพันธ์ 2549

ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

จัดทำโดย

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อชุมชน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)สำนักงานภาค

รายงานสรุปการจัดประชุม
“เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2”

วันที่ 18 -19 กุมภาพันธ์ 2549

ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

จัดทำโดย

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อชุมชน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)สำนักงานภาค

ประมวลผลข้อสรุปจากการประชุม

การประชุมเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2 จัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานการจัดตั้งมูลนิธินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ” การจัดประชุมแบ่งเป็นสองวัน ในวันแรกเป็นการแลกเปลี่ยนทำความเข้าใจในเรื่องของการจัดตั้งมูลนิธินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและมีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมแผนการทำงาน การแลกเปลี่ยนเกิดแผนปฏิบัติการ 7 ฝ่ายได้แก่ ฝ่ายระดมทุน ฝ่ายจัดทำฐานข้อมูล ฝ่ายการสื่อสารสู่สังคม ฝ่ายผลักดันนโยบาย ฝ่ายหนุนเสริม ฝ่ายสร้างภาคีความร่วมมือ ฝ่ายแหล่งความรู้ บทสรุปของการประชุมกลุ่มย่อยคือการหลอมรวมแผนการทำงานทั้ง 7 ฝ่ายเพื่อพิจารณาแผนที่ตรงกัน จัดให้มีการดำเนินการพร้อมกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นในการระดมกลุ่มย่อยคือ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมเวที และความเข้าใจของผู้นำการแลกเปลี่ยนที่ไม่ชัดเจนในเป้าหมายและแนวคิดต่อการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภายหลังจากการระดมกลุ่มย่อย คณะทำงานจึงได้ดำเนินการสรุปบทเรียนโดยทำความเข้าใจร่วมกันและประเมินสถานการณ์ภายในกลุ่มย่อย พบว่า บางส่วนไม่มีความเข้าใจต่อแนวคิดการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น และมีข้อสงสัยต่อการวางแผนระยะสั้นและระยะยาวในการดำเนินงาน ดังนั้นจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการนำเสนอข้อมูล

การประชุมวันที่สองเน้นเรื่องการเตรียมมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีบทสรุปคือ การจัดเวทีจุลกรรมในรายประเด็น ได้แก่ **ประเด็นพระสงฆ์และศาสนา ประเด็นเด็ก เยาวชนและการศึกษา ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติ ประเด็นท่องเที่ยว ประเด็นเกษตรกรรมยั่งยืน ประเด็นการจัดการสังคม และประเด็นภูมิปัญญาและประวัติศาสตร์** โดยมีเป้าหมายเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ในประเด็นต่างๆ นำไปสู่การนำเสนอในภาพรวมโดยมุ่งเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และสามารถผลักดันในเชิงนโยบายได้ นอกจากนั้นได้กำหนดแผนการเปิดตัวองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นในงาน มหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นจึงมุ่งหวังการใช้เวทีจุลกรรมในการเชื่อมร้อยกลุ่มคนที่มีความสนใจในแนวทางการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อนงาน โดย ในเบื้องต้นได้ข้อสรุปการจัดตั้งองค์กรงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในนามของ **มูลนิธินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น** อย่างไรก็ตามอยู่ในระหว่างการศึกษาข้อมูลแนวทาง ระเบียบ ข้อปฏิบัติของมูลนิธิ เพื่อนำเสนอข้อมูลให้ตัดสินใจร่วมกันต่อไป

สารบัญ

หน้า

■ คำนำ	
■ ประมวลผลข้อสรุปจากการประชุม	ก
■ โครงการการจัดประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2”	๑
○ หลักการและเหตุผล	
○ วัตถุประสงค์	
○ กลุ่มเป้าหมาย	
○ วัน เวลา สถานที่จัดประชุม	
○ วิธีการดำเนินงาน	
○ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
○ กำหนดการ	
■ ที่มาและฐานคิดการจัดตั้งมูลนิธิ	๕
○ ข้อคิดเห็นและข้อแลกเปลี่ยน	๕
○ ประสบการณ์การเรียนรู้และการสร้างร่วมเล็กของพื้นที่	๑๕
■ ระดมความคิดเห็นและวางแผนงานกลุ่มย่อย	๑๕
○ ฝ่ายระดมทุน	๑๕
○ ฝ่ายจัดทำฐานข้อมูล	๒๒
○ ฝ่ายการสื่อสารสู่สังคม	๒๔
○ ฝ่ายผลักดันนโยบาย	๓๐
○ ฝ่ายหนุนเสริม	๓๕
○ ฝ่ายสร้างภาคีความร่วมมือ	๓๕
■ การสรุปบทเรียนการทำงานของทีมงานวิชาการ	๓๕
■ ระดมความคิดเห็น “งานมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”	๔๒
๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕	
■ ภาคผนวก	
○ พัฒนาการและการขับเคลื่อนงานมูลนิธิ	
○ Mind map กลุ่มย่อยการจัดทำฐานข้อมูล	
○ Mind map การผลักดันเชิงนโยบาย	
○ Mind map สรุปการประชุมวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549	
○ Mind map งานมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ	
○ ภาพการกระจายตัวของโครงการวิจัยพื้นที่ภาคเหนือ	

- คำแนะนำการขอจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเป็นนิติบุคคล
- รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม

รายงานการประชุม

“เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18-19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

หลักการและเหตุผล

การประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ” จัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยน ทศกฤตในหมู่ผู้ประสานงาน JSN และนักวิจัย เกี่ยวกับยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งร่วมกันพัฒนาแนวคิด กระบวนการ และทักษะของคนหนูนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ ร่วมกับฝ่ายงานโครงการภาคเหนือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค

การดำเนินการประชุมครั้งที่ 1/2549 ในวันที่ 15-16 กุมภาพันธ์ 2549 ได้มีการแลกเปลี่ยนในประเด็น ขบวนการขับเคลื่อนงานระดับเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนมุมมองประชุมดังกล่าว (1) สามารถวางกรอบการทำงานร่วมกันระหว่าง Node ในเชิงประเด็น และ (2) ได้แนวทางการจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยจัดทำเป็นโครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น”

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนงานทั้งสองส่วนข้างต้น และเพื่อเป็นการพบปะแลกเปลี่ยน แบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน จึงได้จัดการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 2 /2549” ขึ้น โดยวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงาน การจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
2. เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการ “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ประสานงาน เจ้าหน้าที่หน่วยงานสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
2. ฝ่ายโครงการภาคเหนือ/เจ้าหน้าที่ สกว.ภาค
3. ตัวแทนนักวิจัยชุมชน

วัน เวลา สถานที่จัดประชุม

วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

วิธีดำเนินงาน

1. กองเลขานุการประสานงานไปยังหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัยในแต่ละพื้นที่เพื่อเตรียมแจ้งวัน เวลาและสถานที่จัดประชุม รวมถึงการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการหารือประเด็นการจัดตั้ง องค์กรณ์วิจัยเพื่อให้หน่วยสนับสนุนและแกนนำเตรียมประเด็นนำเสนอไว้ล่วงหน้า
2. กองเลขานุการประสานงานไปยังฝ่ายโครงการภาคเหนือในการจัดทำโครงการเพื่อเสนอขอรับ ทุนสนับสนุนจากสกว.ภาค
3. กองเลขานุการประสานงานเตรียมจัดประชุม เช่น ออกหนังสือเชิญ เตรียมสถานที่ประชุม ที่พัก อาหาร เอกสาร อุปกรณ์ แบบประเมินผลรวมถึงกระบวนการและรูปแบบเนื้อหาการนำเสนอ ต่อที่ประชุม
4. ดำเนินการประชุมตามรูปแบบที่กำหนด
5. ประเมินผลการประชุมภายหลังจากการประชุมเสร็จสิ้นในแต่ละวันทั้งในรูปแบบของการ พูดคุยและแบบสอบถาม
6. จัดทำรายงานสรุปผลการจัดประชุม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักวิจัยเพื่อท้องถิ่น ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ฝ่ายโครงการภาคเหนือ รับทราบ ความคืบหน้า การจัดตั้งมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและวางแผนการดำเนินการดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนงานในระยะต่อไป
2. เกิดแผนปฏิบัติการ “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ”

กำหนดการ

เวที “การประชุมเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 3”

วันที่ 18 -19 กุมภาพันธ์ 2549

ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

18 กุมภาพันธ์ 2549

08.30-09.00 น. ลงทะเบียน

09.00-09.15 น. กล่าวเปิดการประชุมเครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 3
โดย ดร.สมคิด แก้วทิพย์

09.15-10.00 น. นำเสนอ ภาพรวมโครงการวิจัยในพื้นที่ภาคเหนือ
โดย ฝ่ายโครงการภาคเหนือ สกว.สำนักงานภาค

10.00-10.30 น. ทบทวนเรื่องราวที่ผ่านมา การขับเคลื่อนงานมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
โดย กองเลขานุการ

10.30-10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.45-12.00 น. แลกเปลี่ยนมุมมอง “กำหนดเป้าหมาย วางโครงสร้างระเบียบ ข้อบังคับมูลนิธิงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น”
ชวนแลกเปลี่ยนโดย ดร.สมคิด แก้วทิพย์

12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.00-14.00 น. นำเสนอภาพรวมการแบ่งบทบาทหน้าที่เพื่อขับเคลื่อนงานมูลนิธิ

- ฝ่ายระดมทุน
- ฝ่ายแหล่งความรู้
- ฝ่ายจัดทำฐานข้อมูล
- ฝ่ายการสื่อสารสู่สังคม
- ฝ่ายผลักดันนโยบาย
- ฝ่ายหนุนเสริม
- ฝ่ายสร้างภาคีความร่วมมือ

โดย กองเลขานุการ

14.00-15.00 น. แบ่งกลุ่มย่อย ระดมแผนปฏิบัติการ
(บริการอาหารว่างในกลุ่มย่อย)

15.00-16.00 น. นำเสนอแผนปฏิบัติการของแต่ละฝ่าย

16.00-18.00 น. พักร่อนตามอัธยาศัย (ไปแช่น้ำแร่ ร้อน ร้อน กันนะ)

18.00-19.00 น. รับประทานอาหารเย็น

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 - 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

19.00-20.30 น. สังสรรค์ เรียนรู้เพื่อดูแลกัน
 20.30 น. พักผ่อนกันได้แล้วนะ

19 กุมภาพันธ์ 2549

06.30-07.00 น. ตื่นมาดูโลก ดูตะวัน
 09.00-09.30 น. สรุปผลการประชุมของวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549
 09.30-10.30 น. ระดมความคิด เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ เพื่อนำเสนอการก่อตั้งมูลนิธิ
 งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 10.00-10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
 10.45-12.00 น. ระดมความคิดเห็น(ต่อ)
 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
 13.00-15.00 น. ประมวลการระดมความคิด “เวทีมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ” กำหนดกิจกรรม
 ต่อเนื่อง และนัดหมายการหารือครั้งต่อไป
 15.00น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ที่มาและฐานคิดการจัดตั้งมูลนิธิ

โดย : คุณอังคณา ทาลัดชัย กองเลขงานมูลนิธิ

ตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร การทำงานของนักวิจัยท้องถิ่นหรือว่างานท้องถิ่นในภาคเหนือ โดยเฉพาะทางภาคเหนือที่เราเป็นผู้เริ่มต้นมีการรวมกลุ่มรวมกันกันขึ้น และหลายพื้นที่ได้ยืนยันว่างานวิจัยท้องถิ่นสามารถแก้ปัญหาได้ เพราะฉะนั้นถ้าจะรวมกันเป็นกลุ่มก่อนแล้วจะกระจายกระจายอยู่กันคนละที่ไม่ได้ ต้องทำให้เป็นเจ้าที่มีศาล มีที่อยู่ มีที่รองรับ และเพิ่มความมั่นใจและศักดิ์ศรีของผู้วิจัยให้มีมากขึ้น จากเหตุดังกล่าวแสดงว่าการทำงานวิจัยท้องถิ่นน่าจะมีผลในเชิงของการเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายส่วนหนึ่ง และควรมีงบประมาณมาทำงานกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง ควรมีการรวมกลุ่มกันทำงาน หมายถึงโครงการวิจัยที่จบแล้วควรมีการใช้กระบวนการวิจัยท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง **ทำอย่างไรให้คนทำงานในท้องถิ่นได้ใช้งานวิจัย และมีความต่อเนื่องของคนทำงาน** คือมีไว้ว่าโครงการวิจัยจบแล้ว คนจบไปด้วย อย่างไรก็ตามต้องการให้มีการสนับสนุนกันอย่างต่อเนื่อง

ความรู้ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมีมาก ทำอย่างไรจะสามารถใช้ความรู้เหล่านั้นได้จริง และสามารถจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนในภาคเหนือให้มากขึ้น องค์การวิจัยท้องถิ่นจะเป็นที่รับฟังและเรียนรู้ของคนทำงาน เป็นพื้นที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องของความรู้ เช่นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่มารับใช้พวกเราให้มากขึ้น การจัดการเงื่อนไขให้มีการจัดการความรู้ที่มีในพื้นที่ โดยเอาความรู้มาตอบ

คำถามในสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม และมีการผลิตที่หลากหลาย อาจเป็นแหล่งความรู้และฐานข้อมูลการวิจัยว่า มีนักวิจัยอยู่ที่ไหนบ้าง เป็นใคร มีความรู้อะไร นอกจากนั้นคือเรื่องเงินทุน อาจมีการประสานแหล่งทุนนอกเหนือจากสกว. ที่สามารถให้ทุนวิจัยมาขับเคลื่อนงานวิจัยของเราได้

วัตถุประสงค์คือสร้างขึ้นเพื่อ 1) สร้างคนในพื้นที่ สร้างความแหลมคมให้กับผู้วิจัย 2) สร้างความสัมพันธ์ของพวกเรา โดยมุ่งเน้นให้เกิดกิจกรรมที่ทำให้พวกเราสามารถรวมตัวกันมากขึ้น มีกิจกรรมร่วมกัน 3) เพื่อเป็นการหารือเกี่ยวกับเรื่องนโยบายเช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน รวมถึงการผลักดันนโยบายบางอย่างที่สามารถนำมาใช้ได้จริงในชุมชน 4) เพื่อเป็นสื่อให้กับสังคมในการตั้งคำถามกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับสังคมในปัจจุบัน ว่าเกิดอะไรขึ้น และตั้งคำถามในส่วนของงานวิจัยด้วย รวมถึงเป็นการให้คำตอบแก่สังคมว่า ถ้าจะแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เช่น ดิน น้ำ ป่า งานวิจัยช่วยได้อย่างไร นี่คือวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งว่าองค์การวิจัยท้องถิ่นตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร

รูปแบบเป็นอย่างไร ที่จริงมีหลากหลายรูปแบบที่เราได้หารือ โดยสรุปก็จะจัดตั้งเป็นมูลนิธิ ซึ่งมีความน่าเชื่อถือที่ค่อนข้างสูงกว่าสมาคม มีข้อถกเถียงระหว่างมูลนิธิกับสมาคมว่าควรเลือกลักษณะไหน โดยเราได้พิจารณาจุดเด่นจุดด้อยของแต่ละรูปแบบ พบว่า ถ้าเป็นมูลนิธิจะทำงานได้สะดวกกว่า เพราะสมาคมมีข้อติดขัดหลายประการ และมูลนิธิจะทำงานเป็นร่วมใหญ่ โดยมีร่วมเล็ก ทีมเล็กจะเป็นสถาบันที่อยู่ในพื้นที่

ต่างๆ เช่นที่มีพื้นที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ที่เคยสะเท็ด หรือ ศูนย์ประสานงานต่างๆ ที่มีพื้นที่ทำงานชัดเจนเช่น แม่ฮ่องสอน ลำปาง อันนี้เป็นร่วมเล็กที่จะทำงานร่วมกับร่วมใหญ่อีกทอดหนึ่ง ซึ่งจะมีการแบ่งเขตการทำงานตามขอบเขตของกรอบทำงานที่มีอยู่ และสามารถดึงวงขึ้นมาใหม่อย่างไม่จำกัด อาจเป็นวงเล็กๆ ในร่วมเล็กอีกได้ เป็นรูปแบบที่ได้หารือไว้ว่า ต้องมีร่วมใหญ่คุมอยู่ และมีร่วมเล็กในพื้นที่ที่ทำงานเชื่อมกัน

โครงสร้างเป็นอย่างไร จากการหารือคือให้มูลนิธิเป็นร่วมใหญ่ อันนี้คือใช้เป็นเป้าหมายร่วมระดับประเทศ และระหว่างภาค โครงสร้างของการทำงานมูลนิธิที่ได้ประชุมไว้คือ **ต้องมีร่วมใหญ่ระดับภาค เชื่อมไปถึงประเทศ มีร่วมเล็กระดับจังหวัด** ปัจจุบันมีกองเลขาเป็นหลัก มีทีมทำงานเป็นเจ้าหน้าที่จากศูนย์ประสานงานฯแต่ละศูนย์ฯ เป็นกองเลขาทำงานร่วมกัน ซึ่งได้เริ่มงานมาเป็นเวลาหลายเดือน

ที่ผ่านมาทำอะไรมาบ้าง อันดับแรก ได้จัดประชุมทีมงานฝ่ายและกองเลขาประมาณ 3 ครั้ง เพื่อการวางแผนการเตรียมงานในพื้นที่ ซึ่งการทำงานได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดตั้งจากสกว.ในช่วง 6 เดือนแรกโดยทำในรูปแบบของงานวิจัย อันดับที่สอง มีการจัดเวทีสร้างความเข้าใจแกนนำที่วังธารรีสอร์ท เมื่อเดือนธันวาคม 2548 ที่ผ่านมา ซึ่งผลสรุปการทำงานที่วังธารรีสอร์ทได้ข้อสรุปว่า จะทำงานเป็นมูลนิธิแต่ยังไม่มีชื่อ ยังไม่ได้วิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจน แต่ได้พันธกิจที่คิดว่ามูลนิธิจะทำ ร่วมกัน 7 พันธกิจ คือ

1. ต้องมีแผนงานและแผนระดมทุน เพื่อให้มูลนิธิทำงานได้
2. ทำให้มูลนิธิเป็นแหล่งความรู้ทั้งเรื่องของงานวิจัยและพัฒนา โดยเน้นพื้นที่การทำงานของศูนย์ประสานงานวิจัยภาคเหนือ ว่ามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ที่ไหน ทั้งงานวิจัยและพัฒนาที่เกิดขึ้น
3. จัดทำแผนงานการจัดทำฐานข้อมูลคน คือแผนที่คน(social mapping) ว่าคนทำวิจัยอยู่ตรงไหน มีงานวิจัยที่เรื่อง และสร้างเป็นแผนที่การวิจัยขึ้นมา เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้พวกเราทราบว่าใครอยู่ตรงไหนและเก่งหรือถนัดเรื่องอะไร
4. การทำสื่อออกสู่สังคม ว่ากิจกรรมหรือว่าสิ่งต่างๆที่มูลนิธิทำมีอะไรมาบ้าง มีการสื่อสารเผยแพร่ออกไป

5. **การผลักดันในเชิงนโยบาย** อย่างที่กล่าวไว้ว่าการทำงานในพื้นที่ต้องมีในส่วนของการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับชุมชน และระดับสังคม ระดับประเทศ จนถึงนโยบายที่กำหนดมาทำงานกับเรา
6. **แผนงานในการหนุนเสริม** ในเรื่องของมูลนิธิ สถาบัน และชุมชน ต้องมีโครงสร้างหรือว่าแผนงานที่ต้องทำงานร่วมกันอยู่ว่าจะหนุนกันอย่างไร
7. **แผนการสร้างความร่วมมือ** เราไม่ทำงานแค่หน่วยงานสกว.อย่างเดียว เราสามารถทำงานเชื่อมต่อกับหน่วยงานอื่นๆได้

การดำเนินงานจะใช้แผนงานวิจัยเป็นตัวขับเคลื่อนการทำงานร่วมกัน โดยที่มีแผนงานกลางของมูลนิธิประสาน **กิจกรรมแรก** คือ การกลับไปสำรวจว่าพื้นที่แต่ละศูนย์ประสานงานๆ มีนักวิจัยอยู่ที่ไหนบ้าง มีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ความต้องการของพื้นที่ จุดอ่อน จุดแข็งของพื้นที่ที่ทำงานอยู่มีอะไรบ้าง แล้วนำมานำเสนอแลกเปลี่ยน และวางแผนงานของมูลนิธิ ทีมกลางกองเลขฯ จะเตรียมข้อมูลของมูลนิธิ การจัดตั้งมูลนิธิ กฎหมาย เงินทุน นำเสนอเป็นข้อมูลให้กับทางที่ประชุมรับทราบ

กิจกรรมในการประชุมวันนี้ วางเป้าหมายในการทำงานเรื่องการกำหนดพันธกิจ เป้าหมายในการทำงาน เรื่องการจัดการทุน การบริหารจัดการทุนทั้งทุนภายในและทุนภายนอก เรื่องคน ทีมวิจัยท้องถิ่น ผู้บริหารงานวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก มีความรู้จากทั้งตัวบุคคล ความรู้จากการทำงานวิจัย และบวกกับความรู้เชิงวิชาการ การสื่อสาร การเผยแพร่ ทั้งคนในชุมชนและสังคมให้เป็นที่รู้จัก การผลักดันนโยบายในทุกระดับชั้น ทั้งในส่วนของอปท. ขึ้นไปจนถึงระดับประเทศ และการหนุนเสริมระหว่างมูลนิธิ สถาบัน และชุมชน ต้องมีการหนุนเสริมซึ่งกันและกันทั้งในแนวราบและแนวดิ่ง เป็นสิ่งที่เราได้หารือจากการประชุมที่วังธาร หลังจากนั้นเมื่อได้แผนงานแล้ว กองเลขฯซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่จากแต่ละที่ ได้มาร่วมกันรวบรวมฐานข้อมูลวิจัย นักวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งพบว่าแต่ละคนกันไปทำงาน เข้าไปเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคนวิจัย แต่ยังไม่ทั่วถึง **สถานการณ์ปัจจุบัน** กำลังอยู่ในระหว่างการรวบรวมเรื่องฐานข้อมูลทั้งหมด และศึกษาข้อมูลการจัดตั้งองค์กร(มูลนิธิ) การพิจารณาเรื่องกฎหมาย

กฎหมายมูลนิธิ ประการแรกการจัดตั้งต้องเป็นไปเพื่อการกุศลและกำหนดจุดประสงค์ในการจัดตั้งอย่างชัดเจน ประการที่สองต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย และต้องเป็นนิติบุคคล และต้องมีกองทุนทั้งเงินสดและทรัพย์สินที่สามารถตรวจสอบและควบคุมได้โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนหนึ่ง และต้องมีคณะกรรมการจดทะเบียนจะดำเนินการที่อำเภอที่มูลนิธิจัดตั้ง เราต้องได้ที่ตั้งของมูลนิธิว่าจะตั้งอยู่ที่ไหน จากนั้นทางอำเภอจะส่งให้กับผู้ว่าฯ และมีคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดเป็นผู้รับรอง และเมื่อมีความยินยอมให้จดทะเบียนจากนั้นจะได้ประกาศในการจัดตั้ง นอกจากนั้นก็ต้องมีข้อบังคับ มีระเบียบของมูลนิธิ ซึ่งถ้าในกรณีที่มูลนิธิจะต้องมีทุนจดทะเบียนประมาณ 2 ล้านบาท ถ้าเป็นไปเพื่อการกุศล ต้องมีเงินสดประมาณ 1 ล้านบาทและทรัพย์สินอีก 1 ล้านบาท

เมื่อได้ศึกษาข้อมูลการจัดตั้งองค์กรแล้ว ทางกองเลขานำข้อมูลคนวิจัยที่รวบรวมมาจากแต่ละพื้นที่มานำเสนอ พบว่าฐานข้อมูลนักวิจัยในท้องที่ จะประกอบจากทั้งนักวิจัยซึ่งอาจเป็นทีมวิจัย และมีแกนนำก่อตั้ง แกนนำก่อตั้งได้มาจากคนที่เป็นตัวแทนศูนย์ประสานงานวิจัยฯ จะมาร่วมคิด ร่วมสร้างองค์กรซึ่งมีทั้งสิ้น 10 ศูนย์ประสานงานฯ จะมีแกนนำก่อตั้งประมาณ 187 คน มาจากแกนนำที่มาร่วมขับเคลื่อนด้วยกัน ซึ่งจะมีนักวิจัยจากพื้นที่อีกส่วนหนึ่ง

ด้านเรื่องโครงสร้างของกรรมการ จะมีทั้งภายในและภายนอก คนข้างในอาจเป็นคนที่เกี่ยวข้องในระบกก่อตั้ง เช่น อาจารย์ปิยวิติ บุญ-หลง อ.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ ส่วนคนข้างนอก ได้ตั้งไว้หลายคน แต่วันนี้อาจมาร่วมกันเสนอว่าควรจะมีใครมาช่วยขับเคลื่อนงานตรงนี้ได้ ซึ่งอาจเป็นคนที่เกี่ยวข้องกับคนในระดับนโยบายหรือแหล่งทุนต่างๆที่จะเข้ามา

ด้านงบประมาณ จากทีมก่อตั้งจาก 10 ศูนย์ประสานงาน ตอนนี้ได้มีผู้ร่วมสมทบคือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ 3000 บาท แสตนผลยา 2000 บาท ตอนนี้เรามีทุนเริ่มต้น 5000 บาท ซึ่งต้องพิจารณาหาทางหางบประมาณในส่วนที่เหลือต่อไป

ด้านงานประชาสัมพันธ์ อาจจะต้องเริ่มที่การเผยแพร่ข้อมูลออกไป เช่น พื้นที่ของเราต่างๆที่จะต้องหาหรือถึงเรื่องมูลนิธิหรือองค์กรที่จะจัดตั้ง

สำหรับเวทีวันนี้ เกิดขึ้นเพื่อหาหรือว่าจะขับเคลื่อนให้เกิดมูลนิธิได้อย่างไร และเชิญร่วมแลกเปลี่ยนว่า แต่ละท่านคิดเห็นอย่างไรทั้งในส่วนของการข้อมูลนิธิ รายชื่อคณะกรรมการทั้งภายใน ภายนอก รวมถึงร่วมพิจารณาการโครงสร้างการวางระเบียบข้อบังคับ ช่วงบ่ายมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนกลุ่มย่อย เพื่อกำหนดวางแผนงานตามพันธกิจที่ได้เสนอไปแล้ว

กลุ่มที่หนึ่ง เรื่องแผนงานระดมทุน สถาบัน โปธิยาธิย จะเป็นผู้ดูแลแผนงานทางด้านนี้

กลุ่มที่สอง เรื่องแผนงานการรวบรวมข้อมูลความรู้ เกี่ยวกับเรื่องความรู้อะไรบ้างที่เราต้องใช้ในการขับเคลื่อนในช่วงแรก หรือว่ามีความรู้อะไรที่น่าจะเป็นหลักหรือว่าความรู้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ลำพูนและท้องที่อื่นๆจะเป็นผู้ดูแล

กลุ่มที่สาม เรื่องแผนงานการสื่อสารสู่สังคม จะมีแผนงานบอกอย่างไรให้คนอื่นได้รู้จักและมีแผนประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอก

กลุ่มที่สี่ เรื่องแผนการจัดทำฐานข้อมูลความรู้ทั้งหมดหรือว่าแผนที่ เราจะจัดทำแผนที่ความรู้อย่างไร หรือคนวิจัยอย่างไรหรือว่าความรู้ที่เกิดขึ้นจะทำอย่างไร อันนี้أيต้องและนี่จะเป็นคนจัดการ

กลุ่มที่ห้า เรื่องการผลักดันนโยบาย มีกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์แผนงานการผลักดันนโยบายอย่างไร ทางน่าน แม่ฮ่องสอน และพิจิตรเป็นผู้ดูแล

กลุ่มที่หก เรื่องโครงสร้างของการทำงานระดับมูลนิธิ สถาบัน และชุมชน จะวางแผนการทำงานร่วมกันอย่างไร มหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นผู้ดูแล

กลุ่มที่เจ็ด เรื่องแผนงานสร้างภาคีความร่วมมือ พี่ไผ่กับพี่ปุย เป็นผู้ดูแล

ในส่วนของวันพรุ่งนี้จะหาหรือเรื่องของการจัดงานมหกรรมงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือ ช่วงเดือน พฤษภาคม ว่ารูปแบบการจัดงานมหกรรมงานวิจัยท้องถิ่นภาคเหนือมันต้องการให้เป็นแบบใด

ข้อคิดเห็นและข้อแลกเปลี่ยน

ดร. สมกิต แก้วทิพย์ : งานวิจัยท้องถิ่นหรืองานวิจัยชาวบ้านได้มีความพยายามขับเคลื่อนมาประมาณ 7-8 ปีแล้ว เรามีของดี มีความคิดดีๆ มีความรู้ดีๆ ตัวอย่างดีๆ คนดีๆ เรื่องราวดีๆ พรรคพวกดีๆ รวมแล้วหลายร้อยที่ หลายร้อยชุมชน ของดีๆ ถ้าพูดไปเปรียบเหมือนน้ำดีๆ เหมือนน้ำ ถ้าอยู่เฉพาะของใครของมันไม่ได้หากมารวมกัน พลังสร้างสรรค์หรือประโยชน์ของงานมีข้อจำกัด เราจะดีเฉพาะตัวเรา อาณิสต์ของความดีไม่ได้แผ่กระจายออกไป เหมือนน้ำที่ไม่ได้ไหลเข้าไปยังบ้านของใคร มันก็เป็นน้ำอยู่ในห้วย ในหนอง มันไม่มีประโยชน์ อันนั้นเป็นเหตุสำคัญอันที่หนึ่ง ข้อที่สองไม่รู้จะพูดเรื่องอะไร ขอบกเรื่องของเมื่อวานไปเที่ยวบ้านปางจำปี การดูแลของเขาดีมาก คอนกรีตรอบกองไฟกับยายสวัสดิ์ ยายเสริฐ เขาไปทำกันแล้ว ไปเก็บหินในน้ำ 2 ก้อน บนบก 1 ก้อน รวมเป็น 3 ก้อน ข้างล่างเป็นที่ก่อกองไฟ ทำให้เกิดความคิดว่าจะพูดไปของดีๆ บ้านเราที่พูดไป ก้อนแรกก้อนแรกเหมือนคนดีๆ ก้อนที่สองเป็นเรื่องของพรรคพวกดีๆ อีกก้อนเป็นเรื่องของความรู้และตัวอย่างดีๆ มีอยู่มาก จากที่ในชุมชน ในหมู่บ้าน ตัวอย่างจากที่ต่างๆมีอยู่แล้ว แต่ว่าส่วนหนึ่ง อันนี้เป็นทฤษฎีมือแกงหลวง ภาพของท้องถิ่นทุกวันนี้ เรามาดูตัวอย่างเทียบเคียงกับเรื่องเมื่อวาน มันอาจจะข้ามนิดหน่อย ถ้าเรามองภาพรวม ทุกวันนี้ข่าวต่างๆที่เผยแพร่ออกมา สิ่งต่างๆก็เป็นของคนอื่นหมด น้ำมันเราก็ซื้อ มา ปัจจุบันนี้เปลืองๆ อาจได้ซื้อน้ำมันของบริษัทต่างชาติ มีถือลิขสิทธิ์เป็นของต่างชาติไปแล้ว ปัจจุบันข้าวดีๆเป็นของแอมเวย์ เขาไปซื้อจากโรงสีบ้านเรา แล้วเอาไปขาย ขายน้ำ น้ำมัน ข้าว มีถือลิขสิทธิ์ก็เป็นของต่างชาติ อีกหน่อยงานวิจัยอาจเป็นของต่างชาติหมด หม้อข้าวหม้อแกงของบ้านเรา แม้แต่การท่องเที่ยว ก็มีบริษัทต่างชาติเข้ามาควบคุม โรงแรมในเชียงใหม่ โรงแรมใหญ่เป็นเครือหมด เวลาเมื่อนักท่องเที่ยวมา เขาก็เชื่อมโยงกันหมด หนทางทำมาหากินของคนบ้านเราจะน้อยลงไปเรื่อยๆ อันนี้เป็นเรื่อง

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 - 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

ใหญ่ หม้อแกงหลวง หม้อแกงท้องถิ่นของเรา ฐานทรัพยากรเรื่องดิน เรื่องน้ำ เรื่องต่างๆเหล่านี้ ถ้าเราไม่ใช้พลัง พลังของคนดีทั้งหลาย พลังของความคิด ตัวอย่างดี พลังของหมู่คณะดีๆ มาร่วมกัน ระยะยาวเราจะอยู่ไม่ได้แน่นอน อันนี้เป็นเรื่องของต่างชาติดกับท้องถิ่น ส่วนกลางกับท้องถิ่นจำเป็นต้องสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมา เพื่อสร้างเป็นหม้อแกงท้องถิ่นขึ้นมา เศรษฐกิจ สังคมท้องถิ่นมันจำเป็นต้องสร้าง เคยทำงานร่วมกับหลายๆส่วน ส่วนของสหกรณ์เป็นส่วนหนึ่ง แต่คำตอบที่ได้ส่วนหนึ่งผมอยากเรียกว่า สหแกน คือเป็นความเจ็บปวดร่วมกัน แกน หมายถึง เจ็บปวด เลห้วงไว้ 5% **ปัจจุบันที่ผมมองเห็นที่พอจะมั่นใจได้ เป็นที่ที่เป็นทางออก เป็นมิตรแท้ มีเพียงขบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเท่านั้น** เพราะว่าขับเคลื่อนด้วยขบวนการทางปัญญา แต่สหกรณ์เคลื่อนด้วยขบวนการเงินตรา เอาผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง ผมเชื่อว่าขบวนการทางปัญญาเมื่อถึงเวลาจะสามารถรวมกันได้ อันนี้เป็นเป้าหมายหนึ่ง เมื่อเทียบเคียงสถานะทางท้องถิ่นของเรากับโลก กับต่างประเทศ ระหว่างท้องถิ่นในฐานะที่เป็นงานวิจัยชาวบ้านเรากับระบบการวิจัยของรัฐ อันนี้อาจเป็นอีกอันหนึ่ง อันนี้เป็นทฤษฎีถึงปัจจัย อีกเรื่องหนึ่ง คือทุกวันนี้ชาวบ้านเราทำวิจัย งบวิจัยทั้งหมดทั้งหน่วยงานไม่น่าจะถึงหมื่นล้าน ส่วนหนึ่งนั้นส่งมายังสกว. อย่างที่เคยได้หารือกันไว้ สกว.ได้มาหนึ่งพันล้านบาท และมีการกระจายไปในงานวิจัยอื่นก็มาก จะเชื่อมมายังงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นชาวบ้านเราทั่วประเทศประมาณ 70 ล้านบาท ในขณะที่มีถึงปัจจัยอยู่ 1.3 ล้านล้านบาท งบประมาณปีหนึ่ง มีที่ไปมากมาย มาที่สกว. ประมาณ 1200 ล้านบาท มายังงานวิจัยชาวบ้าน 70 ล้านบาท ถ้าคิดไว้ในอนาคตสกว.จะยังอยู่หรือเปล่าไม่รู้ ชาวบ้านเรา งานวิจัยดีๆ ความคิดดีๆ จะไปเชื่อมโยงกับทางไหนได้อีก เพราะฉะนั้นเงื่อนไขที่จะเป็นไปได้ก็คือ ทำอย่างไรให้ชาวบ้าน สถาปนาตัวเองขึ้นมาเป็นองค์กรหรือสถาบันนักวิจัยชาวบ้าน เพื่อให้มีความเชื่อถือ เพื่อเป็นสำนัก มีหมู่ ของตัวเอง เพื่อประสานไปยังแหล่งงบประมาณต่างๆ ทำอย่างไรให้มีปัจจัยหล่อเลี้ยงมายังองค์กรนักวิจัยชาวบ้าน ส่วนหนึ่งอาจได้มาจากสกว. ส่วนหนึ่งน่าจะมาโดยตรง ไม่เช่นนั้นงานวิจัยดีๆ ความคิดดีๆ ของเราจะไม่ขยับขยาย เรื่องนี้เลยเป็นที่มาของการขับเคลื่อน ต้องมีการรวมตัว เป็นในเชิงเป้าหมาย ส่วนพันธกิจต่างๆที่ได้พูดถึง ถ้าเรามีองค์กรของตัวเองแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องยาก ต้องอาศัยสติปัญญาของท่านทั้งหลายช่วยกันคิด

คุณนพพร นิลฉรณ : จำได้ว่าได้พูดไว้ที่แจ้ซ้อนครั้งหนึ่ง ว่าเป็นชุมชนที่น่าจะเติบโตได้ดี คณะของเราเป็นพวกเมล็ดถั่วที่หลุดออกมาจากถุง มีคนสะพายถุงไปรบที่ไหนก็ไม่รู้ แล้วเมล็ดถั่วเมล็ดนี้หลุดจากถุงออกมา พอตกลงดิน มันจะงอกงามได้เพียงใด ซึ่งทั้งถุงก็ไม่ได้มีเพียงถั่วเท่านั้น อาจมีเนื้อ มีผัก แต่ถั่วเมล็ดนี้หลุดออกมา หากตกที่ดินไม่ดี มันคงไม่งอกใช่ไหมครับ ตามความคิดแล้วถั่วเมล็ดนี้จะได้รับการวิจัย และในสภาพที่มันงอกได้ขนาดนี้ก็ถือว่าดีแล้ว แต่ปัญหาคือ ถั่วนี้มีเครือหรือไม่ มันเลื้อยไปยังต้นอื่นหรือไม่ เป็นคงหรือไม่ เป็นเพียงความคิดที่จะบอกว่าที่หลุดออกมาได้ก็ดีแล้ว แต่จะงอกได้หรือเปล่า มันจะเลื้อยไปได้หรือเปล่า ก็คงต้องตั้งต้นแลกเปลี่ยนกันเท่านั้นก่อน

ถ้าเราสังเกตเครือทั้งหลาย เช่น ลำไย มันมีมือหรือเปล่า ถ้ามันไม่มีค้าง ไม่มีคนเหยียบย่ำ เพราะฉะนั้นต้องมีค้างให้มันเลื้อยขึ้นไป มันถึงจะงอกงามและให้ผลผลิตที่ดี การที่เครือข่ายวิจัยมีโครง มี

ข้าง จะออกดอกออกผลดี อันนี้เปรียบเทียบให้เห็นเลขๆ ขบวนการของนักวิจัยท้องถิ่นเปรียบได้หลาย
อย่าง แต่ที่สำคัญ โอกาสหรือพลังของเรา ทำอย่างไรให้เกิดการขับเคลื่อน ผมคิดว่าเป็นเรื่องใหญ่พอสมควร
มีเช่นนั้นพลังที่เราจะมีข้อจำกัด

พระอาจารย์สมคิด: ขอเจริญพรทุกท่าน มีความคิดเหมือนเดิม คือ **คนที่แก้ไขปัญหาได้ ต้องเป็นคน
ที่อยู่กับปัญหา** ถามว่าปัจจุบันที่พูดถึงการแก้ปัญหาคือความยากจน คนที่รู้ว่าคนยากจนเป็นอย่างไร อาตมาคิด
ว่าต้องเป็นคนที่อยู่ในท้องถิ่นมากกว่าคนที่อยู่ในชุมชน คนที่อยู่ไกลตัวเรา เขาคงไม่รู้ว่าความยากจนเป็น
อย่างไร แล้วจะมาแก้ไขความยากจนคงลำบาก ฉะนั้นคิดเหมือนกันในเรื่องของการสร้างสติปัญญา หรือแก้ไข
ปัญหามันเรา อาตมาคิดว่าพวกเราน่าจะเป็นคนแก้ไข สิ่งหนึ่งที่จะมาแก้ไขปัญหาได้ ต้องแก้ด้วยสติปัญญา
อาตมายังพอใจที่อ.สมคิดได้พูดไว้ว่า งานวิจัยจริงๆ แล้วเป็นเรื่องของสติปัญญา ซึ่ง**สติปัญญาจะไปหล่อ
หลอมใจคนให้เข้มแข็ง แข็งแกร่ง แล้วจะเกิดพลังที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้** ในส่วนของการวิจัยท้องถิ่น
ของเรา ตอนเริ่มต้นเราได้ตั้งความหวังกับชาวบ้านค่อนข้างมาก ไปที่ไหนเราก็ประชาสัมพันธ์ว่างานวิจัยเป็น
เครื่องมือที่จะช่วยแก้ไขปัญหให้กับชาวบ้าน แต่ ณ เวลานี้ สถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป แต่เรายังรักที่
นี้อยู่ จึงมีความเห็นเหมือนกันว่าเราน่าจะมาร่วมกันคิด มองเป้าหมายเหมือนกัน แล้วเข้าไปให้ความหวัง
เหมือนที่ชาวบ้านหวังกับเรา แต่ในส่วนของรายละเอียดในเชิงลึกนั้น อาตมาคิดว่า คงไม่ลงลึก เพราะเห็นว่า
มีการจัดเวทีมาแล้ว 2 ครั้ง อาตมาไม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมเวทีกับพวกเรา เพราะที่ผ่านมามีปัจจัยหลายอย่าง
ด้วย แต่ครั้งนี้คิดว่าเห็นด้วย ในการที่จะรวบรวมความคิด ในการตั้งฐานสติปัญญาให้เกิดขึ้นกับท้องถิ่นเรา
และเสริมสร้างพลังท้องถิ่นเรา อาตมาค่อนข้างจะเห็นด้วย อยากจะร่วมหัวจมหางกับญาติโยมทั้งหลายด้วย

หนานชาญ อุทธิยะ : หนานชาญคิดแบบชาวบ้าน ผมอาจมีมุมมองที่ต่างจากคนอื่น ก่อนที่จะเข้าสู่กลุ่มย่อย
ผมบอกว่าในกลุ่มย่อย ถ้าหลีกเลี่ยงได้เรื่องเงิน ผมว่าอย่าพูดถึงเรื่องเงินเลย ให้พูดถึงกระบวนการ
วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่เราจะมาคุยกันวันนี้ดีกว่า เนื่องจากสองสามวันมานี้ ผมไปประชุมที่ไหน จาก
ความดันปกติ 110 จะเหลือ 75 ครับ เพราะเวียนหัวเกี่ยวกับเรื่องเงินเรื่องทอง เมื่อวานไปชมมา พูดกันแต่
เรื่องเงิน อยากให้ของเรามีรูปแบบที่แตกต่างจากคนอื่น ไม่ต้องเอาเรื่องเงินมาพูด พูดกันแต่กระบวนการ ผม
ขอทบทวนความตั้งแต่ต้นว่า ที่มาที่ไปของการเกิดความคิดเรื่องสถานที่ตั้ง ครั้งแรกไม่ได้บอกว่าเราจะตั้ง
มูลนิธิ ที่หาหรือกันจริงๆ แล้ว ผมเป็นคนปากเสีย ครั้งแรกที่เกิดแนวความคิดนี้ขึ้นมาคือ จากการประชุม RC ที่
ศูนย์ฝึกถูกช้าง ผมไม่ได้ไป เพราะติดงาน พอได้ข้อสรุปว่าจะมีการจัดมหกรรมงานวิจัยขึ้น และเชิญผมมาที่
หลังในเวทีที่ 2 ผมก็ไปยุ่งกับวงของเขาว่าเราน่าจะมีการทบทวนเรื่องงานจัดมหกรรมว่าเราเสียเงินไปที่ไหน
แล้วได้ผลลัพธ์กลับมาเป็นอะไรบ้าง ก็เลยมีเวทีแลกเปลี่ยนกันว่า จริงๆ แล้วเราต้องการอะไร หลายคนบอก
ว่าต้องการโชว์ผลงานของตัวเอง แล้วบอกว่าเรามีรูปธรรมที่นั่นที่นี่ ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานกระบวนการวิจัย
ท้องถิ่น แล้วทำไมหน่วยงานไม่ไปต่อยอดจากของเรา ทำไมไม่หยิบเอาความรู้ความดีเหล่านี้ไปใช้ จึงเป็น
ที่มาที่ไปของการถกกัน ว่าฐานข้อมูลของผู้วิจัยที่ประสบความสำเร็จอยู่ที่ไหนบ้าง แล้วได้สังเคราะห์เป็น

องค์ความรู้ที่จะเสนอให้กับผู้อื่นได้ชัดเจนหรือยัง ที่จริงพูดถึงงานสังเคราะห์ ตัวผมเองไม่มีความรู้เลย ผมอ่านเรื่องงานสังเคราะห์มาก ที่จริงแล้วที่ผ่านมางานสังเคราะห์ก็ลอบไปลอบมา ไม่มีใครทำหน้าที่อย่างจริงจังเสียที ก็เลยอยากบอกว่า **การจะรู้อะไรสักอย่างหรือการจะให้คนอื่นหยิบยกความคิดของเราไปใช้ เราต้องแม่นยำและหนักแน่นในตัวเองเสียก่อน** เป้าหมายของงานวิจัยก็คือสร้างคนและสร้างรูปธรรมว่าชาวบ้านสามารถจะจัดการปัญหาของตัวเองได้ แต่ว่าความรู้ที่นั่นกระจัดกระจายมาก ซึ่งไม่มีโอกาสที่จะหลอมรวมให้เป็นพลังที่พอจะต่อสู้กับใครได้ สู้ก็มีแค่จะแพ้ วันที่ 20 นี้ ผมจะไปหารือกับพี่น้องเรื่องทรัพยากรของภาคเหนือ ที่เห็นว่าต่อสู้กับใครเขาไม่ไหวก็เพราะว่าพอลึกที่จะต่อสู้ ก็บอกว่าให้ไปหารูปธรรมพื้นที่ที่ชาวบ้านจัดการป่าได้ ลองไปเสนอรัฐมนตรีดูว่าชาวบ้านสามารถจัดการป่าได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้เสียอีก พอถึงกำหนด เราก็ทำอะไรไม่ทัน รัฐมนตรีออกทีวีบอกว่า วันก่อนไปดูที่แม่ฮ่องสอนแล้ว ชาวบ้านจัดการต้นไม้หลายพันต้น เขาตัดเคเรคิดเราแล้ว เพราะฉะนั้นเราไม่สามารถต่อสู้กับใครได้เลย ในขณะที่เราบอกว่าเราสามารถทำได้ เรามีภูมิปัญญา แต่มันสามารถงอกได้เฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง บางทีข้อจำกัดของตัวเองหรือว่าธรรมชาติของถั่วที่ทำนุได้เปรียบเทียบ มันไม่สามารถเป็นเครือได้ และมันไม่สามารถเลื้อยไปหากันได้ เพราะฉะนั้นเป้าหมายของความคิดที่พูดกันก็คือ **เราจะรวมและหลอมรูปธรรมที่เกิดจากงานวิจัยครั้งนี้ให้มันมีคุณค่า** แล้วเวลาที่จัดงานมหกรรมให้ติดต่อกันเป็นรายบุคคลไป ถ้าบอกเรื่องวัฒนธรรม เรื่องจารีต เรื่องประเพณี สิ่งเหล่านี้ถ้ามันเป็นของดี แล้วสร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคมและชาวบ้านจะมีใครมาด้อยอด ไม่ต้องเชิญเป็นชื่อลอยๆ เอาโครงการทั้งหมดขึ้นให้กับสภาวัฒนธรรมเลย สมมุติวันที่ 28 สก.ภาคฯจะจัดงานมหกรรม โดยมีเนื้อหาที่เสนอแหล่งหน่วยงานนั้นๆประมาณ 5 เรื่อง เรื่องนั้นๆ ที่ทำมาทั้งหมด ให้ข้อมูลออกมาเป็นเล่มๆ ให้สภาวัฒนธรรมอ่าน บอกว่างานวิจัยสร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างไร และส่งผลคืออะไร เราพอจะมีเวลามาคุยกันไหม ก็คือที่มาที่ไปก็เป็นอย่างที่ได้อธิบายมาแล้ว

สุดท้ายเราก็บอกว่า สิ่งหนึ่งที่ผมเสนอเข้าไปในวิธีคือบอกว่างานวิจัยท้องถิ่นทั่วประเทศ ผมจำไม่ได้ว่ามี 600 ร้อยกว่าโครงการหรือเปล่า แต่นักวิจัยประมาณไม่ได้ว่ามีกี่คน ถามว่าจริงๆแล้วถ้าการเรียนรู้มีความหมายแค่หมดโครงการวิจัย เราจบเลย เราไปเสนองานอื่น เราไปเสนอแหล่งทุน ไม่ต้องพูดไหนไกล พูดถึงบ้านสามขา นักวิจัยบ้านสามขา 14 คน หลังจากหมดโครงการ 3 ปีแล้ว ถามว่ายังคงมีอุดมการณ์ในเรื่องของงานวิจัยท้องถิ่น ยังมีสักกี่คน เขาก็ยังตอบคำถามเราได้ เพราะฉะนั้นพอหลุดจากบ่วงตรงนี้ไปแล้ว หลุดจากตัวโครงการไปแล้ว เขาก็ถูกคนอื่นดึงไปสู่กระแสของระบบทุนหมด คุยกันแต่เฉพาะเรื่องทุน อย่างที่ได้กล่าวไว้แล้ว ไม่มีใครพูดถึงเรื่องปัญญาเลย เพราะฉะนั้นตรงนี้ถึงได้บอกว่าทำอะไรก็ได้ให้ชาวบ้านได้มีที่อยู่ที่มีอันอย่างมีศักดิ์ศรี เป็นอะไรก็ได้ **ผมไม่หวังว่าจะเป็นสมาคม จะเป็นมูลนิธิ เป็นเครือข่าย เป็นอะไรก็ได้ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น ต้องเริ่มจากฐานข้างล่างมาก่อน** ข้างล่างที่เราเรียกว่าร่มเล็กจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ผมต้องการความรู้จากเวทีตรงนี้ หลากๆคน หลากๆสมอง ลองมาช่วยกันคิดว่าร่มเล็กและร่มใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วสุดท้ายที่เราได้คุยกันวันก่อน วันที่สภาพัฒน์มาด้วย เพราะหลายปีที่ผ่านมาเราโดนกระแสจากรัฐบาล บอกว่าจะยุบสกว.ไปรวมกับสภาวิจัยแห่งชาติ และถามว่าวันหนึ่งเราก็ต้องไป เพราะเขาได้ส่งสัญญาณแล้ว และถามว่าศูนย์ประสานงานวิจัยภาคฯไม่มีในประเทศไทยแล้ว อะไรจะมา

รองรับตรงนี้ ชาวบ้านจะมีที่อยู่ที่ยืนอย่างไร เพราะผมเชื่อว่าเงินไม่ใช่ส่วนสำคัญ แต่มันจำเป็นขนาดไหน ทุกวันนี้เรื่องทุนวิจัย ตรงนี้อย่างไรก็ทนไม่ได้ ที่สุดท้ายเมื่อเราพูดถึงแล้วเราก็ต้องเกี่ยวข้องกับเงินอย่างเดียวนะ แต่ว่าให้เป็นเรื่องสุดท้ายแล้วกัน ในเรื่องที่เราเอาเงินมาเกี่ยวข้องกับ ผมอยากให้เราขึ้นห้อยในอุดมการณ์ ขึ้นห้อยในตัวเอง ผมเรียนรู้มาน้อยครับ แต่อาจารย์ที่ให้ผมได้มากที่สุด คืออาจารย์นพพร ไปดึงผมมาจากดินจากหญ้า แล้วให้ผมมาอยู่ตรงจุดนี้ ซึ่งทุกวันนี้ก็ใช่ว่ามีความสุข นอกจากนั้นยังต้องต่อสู้กับนักวิจัยระดับสูง ขอเสนอแนวความคิดว่า มันมีกระบวนการพัฒนาคน นักวิจัยท้องถิ่นหลายๆคนยึดติดกับตัวเอง คือเราติดกับระบบทุนนิยม อยากให้หลุดจากระบบทุนนิยม มาเป็นตัวของตัวเอง เรียนรู้ตัวเอง รู้จักตัวเองให้มาก แต่พอ

สร้างผลงานขึ้นมาในระดับหนึ่ง หลายคนไปติดกับตัวเอง คือติดกับผลงานเล็กๆน้อยๆที่เรา กำลังสร้าง ไปหลงใหลได้ปลื้ม เพราะว่าพอคนเราเรียนรู้มาในระดับหนึ่ง จะถูกต้อยอกจากคนที่เมวมองจากรัฐบาลคือถูกดึงตัวไป และให้รางวัล เช่น ตำแหน่ง คนดีศรีสังคมระดับจังหวัด เป็นต้น ถึงขั้นเอาใบปริญญาให้ก็มี พอไปถึงจุดนี้แล้วความคิดเดิมจะถูกลบลงไปเลย สิ่งเหล่านี้ ถ้าไม่ได้รวบรวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนให้มันที่ยืน

แล้ว เพาะเท่าไรก็จะหายไปหมดเลย นั่นคือเป้าหมายที่เราได้มาคุยกันในวันนี้ เหตุและผลที่อยากให้มันมีอะไรก็ได้ ให้เป็นที่อยู่ของนักวิจัยที่มีศักดิ์ศรี ถึงแม้จน ก็จนอย่างมีศักดิ์ศรี ผมขอฝากพวกเราว่านี่คือต้นความคิดที่เราได้คุยกันมา

คุณนพพร นิธมรงค์ : ที่จริงคนอย่างอ้ายชาญยังมีอีกมาก อย่างเช่นอ้ายบัญญัติพูดหรืออ้ายชาญพูดหรือใครก็ได้ ที่อยู่ที่ยืนต้องอยู่ยืนอย่างมีสติปัญญาอย่างแท้จริง เราจะไปตั้งคมปัญญา และทุกวันนี้พอทำอะไรได้ขึ้นมาสักอย่างหนึ่งก็มักจะถูกลบหลายหายไป เอาไปติดเบอร์ ติดโลโก้อย่างใหม่เสีย สติปัญญาของชาวบ้านก็เลยหายไป เวลาเราคิดอะไรไม่ออก มักจะขนิทานอีสาน มันก็คือสังคมปัญญา ว่าเออ...อึ้งเสียงดังใหม่ ก็อ้อมมันสั้น เหมือนกันแล้วห่านละ ทำไมเสียงดัง ก็เพราะคอมันยาวไง ถึงได้บอกว่าสังคมปัญญาอยู่ได้เพราะปัญญา มีเวลาก็คิดแต่เรื่องปัญญา เอาสติปัญญามากล่อมคนอื่น จำได้ว่าอ้ายชาญมักจะพูดเรื่องอย่างนี้เสมอ เช่น เวทีที่ลำปาง ท่านที่มาเข้าร่วมเวทีเมื่อวันที่ 10 ที่ลำปาง ให้มาช่วยกันสถาปนาองค์ความรู้ของชาวบ้าน คิดอาวุธทางปัญญาแก่ชาวบ้าน ให้เขามาทวงสิทธิอันชอบธรรม ถ้าเป็นขบถตัวก็ยกขึ้นไปจนถึงปลายพระราชวัง เข้าฟ้ามาทวงศักดิศรี คงพันจนตึกพัง บ้านทรายทองก็คงพัง เพราะถั่วรามขึ้น ไปจนทั่วทั้งหมด

ช่วงนี้เรามาคุยกัน ผมเห็นด้วยเป็นอย่างมาก การมาคุยกัน แต่มีสองส่วนอย่างที่ว่าอ้ายชาญพูด **เรื่องเงินไม่สำคัญ แต่ก็จำเป็นที่สุด** ไม่พูดถึงเลขไม่ได้ เรามาวันนี้เพราะมีเรื่องอำนวยความสะดวก พูดกันที่สถาบันของเราเมื่อวันก่อนบอกว่า คุยกันในกลุ่มลำพูนเสวนาเก่า กำลังจะมาตั้งชื่อใหม่ ลำพูนฟลอร์ลัม ลำพูนสปีกกิ้งค์ มันเชยเกินไป เลขขอใช้ ลำพูนฟลอร์ลัม และใช้ภาษาอังกฤษสวยๆว่า ฟอรัลพูน ก็เลขบอกว่าเงิน

ใครก็ได้ เพื่อนำมาข้มเครื่องมือจากคนอื่น เงินอบจ.ก็จะเอา เงินเทศบาลก็จะเอา เงินใครก็ได้ แต่เอามาด้วย
สติปัญญา ไม่ได้เอามาเพื่อให้เกิดการแข่งชิงกัน เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นเรื่องของคนกลุ่มน้อย หากมีที่อยู่ที่ยืน
แล้ว สติปัญญาไปด้วยกัน ความคิดไปด้วยกัน อย่างเช่น เขาบอกว่าถมดินแล้วค่อยพัฒนา แต่เมื่อก่อนหากมี
ห้วยหนองคลองบึง ถือว่าพัฒนา ความคิดก็ต่างกันแล้ว แล้วคนที่บอกว่าหนองบึง สำคัญกับชาวบ้าน ต้อง
ผึกกำลังกัน ขอที่อยู่ของตัวเอง เพราะฉะนั้นประมวงก็ต้องเอาความรู้ในส่วนนี้ อย่างเช่น พ่ออินแก้ว ถามว่า
เขาวิจัยเรื่องไม่ดื่มเหล้าในงานศพ ประสบความสำเร็จ เมืองน่านก็มีวันดีวันเสีย ซึ่งเป็นจาริตประเพณีของ
การดำรงอยู่ของคนบ้านเรา ณ วันนี้ยังคงไม่อยู่ในหลักสูตร กระทรวงศึกษาฯ ก็ยังคงไม่เข้าไปไหน ม.ราช
ภัฏก็ยังไม่สนใจ ถามว่าถ้าได้เงินมาอีก 20 ล้านบาทให้กับสถาบันวิจัยนี้ ก็ยังไม่สนใจกันอีก เราต้องตั้ง
คำถามว่า ทำไมไม่สนใจทั้งพระคุณเจ้าไปจนถึงม.ราชภัฏ มันเกิดอะไรขึ้น อย่างที่อาจารย์ได้พูดไว้ การ
สังเคราะห์ปัญญา การก่อกองไฟให้เป็นกองไฟที่ใหญ่ มันขาดหายไปหรือ เราเดินผ่านกันไปมา เดินผ่าน
ความรู้ เดินผ่านความที่เป็นสติปัญญานี้กระมัง เพราะฉะนั้นถามว่าโอกาสที่เราจะทิ้งกองไฟไปเป่าหิ้งห้อย
เราชวนกันมาเป่ากองไฟเล็กๆ ให้มันลุกโชติช่วง จะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นการจะมารวมตัวกันเป็นสมาคม
เป็นมูลนิธิมันสำคัญทั้งนั้น เพราะคือการรวมความคิด รวมตัวกัน ตัวเล็กๆ กองไฟเล็กๆ ให้เป็นกองไฟใหญ่
ไม่พึ่งพารัฐบาลมากเกินไป หันมาพึ่งตัวเองมากขึ้น เพราะไฟรัฐบาลเข้าใกล้แล้วเรามีสิทธิ์ไหมได้

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”

วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

ประสบการณ์การเรียนรู้และการสร้างรุ่มเล็กของพื้นที่

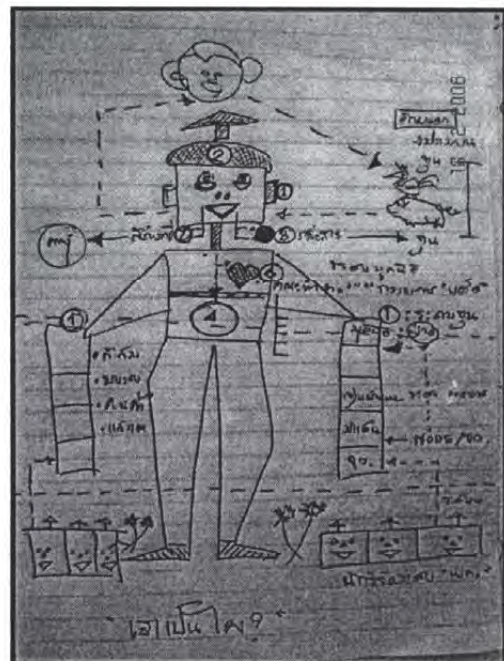
ลำปาง : ลำปางมีรุ่มเล็ก คือ ทางลำปาง 3 อำเภอ มาร่วมกัน ต่างคนต่างคิด แต่พอดีเอามาร่วมเวทีวันที่ 10 ของเดือน มาพูดคุยกัน ปรากฏว่าตรงกันคือ แต่ละอำเภอชอบพาเพื่อนมาร่วมคุยกัน มาจัดเป็นเวที อย่างของ ผมเองเรียกว่า เวทีระดมพลคนอาสา ไปเชิญชวน ประชาสัมพันธ์ บอกกล่าวให้กับพวกอาสาทั้งหลาย เช่น อาสาเกษตร อาสาสาธารณสุข อสม. มาร่วมปรึกษาหารือกัน สองครั้ง สามครั้ง เป็นที่น่าพอใจ ชาวบ้านก็บอกว่าดี เรามีเวทีเรียนรู้ ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ใครมีความคิดเห็นอย่างไร มีปัญหาอะไร ให้มาคุยกัน เลยลองมาคุยกับห้างฉัตร เขาบอกว่าผมก็ทำอย่างนี้ จัดมา 2-3 เวทีแล้ว มาคุยกันเรื่อง ประวัติศาสตร์ ประเพณี พอไปคุยกับทางเมืองพาน ก็มีการคุยกันเหมือนกัน อย่างเช่น เชิญหมอมือเมืองมาคุยกัน เรื่องสมุนไพร พอมาเห็นเรื่องรุ่ม เลยคิดว่า เราเป็นรุ่มเล็กเหมือนกัน แสดงว่าลำปางมีรุ่มเล็กแล้ว ที่จะสามารถขยายไปสู่รุ่มใหญ่เหมือนคนอื่น

ลำพูน: ลำพูนเรียกตัวเองว่า หริภุญชัย มีหลายรุ่ม รุ่มหลักคือ ลำพูนเสวนา อันนี้ก็จะรวมของพี่ๆน้องๆ ด้วยกัน มีรุ่มของวิทยุชุมชน รุ่มของกลุ่มทรัพยากร และมีรุ่มของกลุ่มโรงเรียน มีหลายรุ่มพอสมควรที่ไปรวมตัวกันในเครือข่าย

ลำปาง: เราแบ่งกันเป็นรุ่มๆ มีอยู่ 3 กลุ่ม ที่ทางพ่อศรีวรรณเรียงมาว่าเป็นของห้างฉัตร เมืองพาน และอ.เมืองนะครับ ในความเป็นจริงเป็นการทำงานร่วมกันในลักษณะของเครือข่าย เพราะว่าเคยนั่งคุยกันในลักษณะการทำงานของสกว. ว่ามันเกิดจากความหลากหลายของกลุ่มคนที่เดินเข้ามาร่วมในเวที ถ้าของลำปางคือวันที่ 10 การเอากลุ่มคนหลายคนมาร่วมกันทำให้เกิดความหลากหลายทางความคิดเมื่อมีความคิดที่หลากหลายเกิดขึ้นมา ทุกคนมาด้วยปัญหาที่ก่อกวนกันจากที่บ้าน คนมาด้วยปัญหา นำพามาด้วยปัญญา นำพาภูมิปัญญา ทูลทางปัญญามาด้วย และจะแก้กันอย่างไร ก็เกิดกระบวนการเอาคนมารวมกันในเวทีวันที่ 10 มีการประเมิน มีการสังเคราะห์ การวิเคราะห์กัน ว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาของใคร ปัญหาของแนวร่วม คือคนทั้งสังคม หรือปัญหาของคนกลุ่มหนึ่งที่เกิดขึ้นมาจาก มีคนบางคนที่เห็น มีวิสัยทัศน์พอที่จะเห็นปัญหาหลักการทำงานของสกว. ในการทำงานจริงๆของสกว. ทำงานในลักษณะของคนกลุ่มหนึ่งที่เห็นว่าเป็นปัญหาของสังคม หรือว่าเป็นการทำงานที่คนส่วนใหญ่เกิดปัญหาเพราะว่าเป็นทุกข์เป็นร้อนของเขา แล้วส่งคนกลุ่มนั้นเป็นตัวแทน ความสำเร็จของโครงการ หรือไม่สำเร็จอยู่ที่ว่าทุกข์ร้อนนั้นเป็นของใคร ของคนกลุ่มเดียวหรือของคนกลุ่มใหญ่ ผมเรียกกลุ่มคนนั้นว่าแนวร่วม ถ้าทุกคนมีความลำบากร่วมกัน ฝากตัวแทนมากลุ่มหนึ่งเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา แก้ปัญหานั้นอะไร แก่บนทุนทางสังคม ความต้องการที่ถูกต้อง บนความขาดแคลนของชุมชนนั้นๆ แต่ส่วนใหญ่ที่เห็น ที่ที่หนานชาญพูดในช่วงเช้า อยากถามว่าที่ผ่านมามันเกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่าไม้ค้ำร้อนของกระทะบ้างไหม คือกระทะยังไม่ร้อน แต่ไม้ค้ำร้อนก่อนคนส่วนใหญ่ยังไม่ร้อน คนที่เห็นว่าปัญหาเกิดกับสังคมร้อนก่อนหรือเปล่า แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความล้มเหลวในงานใหม่ งานประจำที่ผมทำในสายข้าราชการบางงาน เป็นการทำงานควบคู่กันกับทางสกว. แต่บางงานมันทำให้เกิดปัญหากระทบกระทั่งกันในการทำงาน เพราะว่าวิธีการไปมันขาดการผสมผสาน

ระหว่างการทำงานร่วมกันของภาคนโยบาย กับการทำงานด้วยวิถีของประชาชน ผมกำลังนำเสนอของ 3
 รมนี้ว่าอย่างไร ว่าเราจะทำอย่างไรให้คนที่มีความเกี่ยวข้องกันในปัญหา ทุกคนเป็นเจ้าของปัญหา ทั้ง
 ข้าราชการในพื้นที่ ทุกกระทรวง ทบวง กรม ทั้งคนด้วย มานั่งคุยหาแนวทางร่วมกัน แล้วคนที่อยู่กับปัญหา
 ต้องรู้ปัญหามากกว่า มากกว่าการปล่อยให้เราเอากรอบแนวคิดหรือแนวทางมากำหนดว่า นี่คุณทำอย่างนี้ๆ
 ผมกำลังถามว่าคำว่าวิจัยเพื่อแก้ปัญหาจริงๆ มันคือการมานั่งกันที่โต๊ะรวมกัน คุยกันครึ่งวัน แล้วก็เลี้ยงข้าว
 ได้แนวทาง แล้วกลับไปทำสรุปรายงานความก้าวหน้า หรือวิจัยหมายถึง กระบวนการคิดร่วมกัน ซึ่งนั่น
 หมายความว่าไม่จำเป็นต้องมีโต๊ะ ไม่จำเป็นต้องมีอะไร และบังเอิญผมอาจจะเข้าเรื่องไปเร็ววันหนึ่งว่าเรา
 จัดตั้งมูลนิธิ มูลนิธิการวิจัย ทำไมเราถึงพูดว่าเมื่อหมดเงินก็หมดงาน ผมมองว่าถ้า คนที่ทำงานในเรื่องของ
 สกว.เป็นนักคิด การคิดไม่ได้ขึ้นกับเงิน ถ้าอย่างนั้นเงินไม่ใช่เรื่องที่สำคัญที่สุด แต่เป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้
 งานเดินไปข้างหน้าได้ ถ้าอย่างนั้นผมถามย้ำไปทางศูนย์ประสานงานลำปางว่า ผมถามว่าผมมีความรู้สึกอีก
 วันที่ผมเดินเข้าสกว.ลำปางครั้งแรก มีคนถามว่า หมอมาในสายนักวิชาการ แล้วสกว.เป็นเวทีวิจัยของ
 ชาวบ้าน แล้วการเดินเข้ามาของหมอขัดแย้งกับหลักการของสกว. ผมทำงานมา 6 เดือน ทางชุมชนบอกว่าดี
 มากที่หมอลงมาทำ ไม่งั้นสิ่งนี้ไม่สามารถผนวกเข้ากันได้ ผมทำเรื่องการวิจัย เรื่องการผสมผสานการแพทย์
 พื้นบ้านเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขตามแนวทางกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีหนังสือกำกับมาว่าให้
 ผสมผสานเข้าให้ได้ แต่ระหว่างหมอเมืองกับหมอโรงพยาบาลจะมีรอยต่อเส้นบางเล็กๆอยู่ เราจะข้ามเส้น
 บางนี้อย่างไร เราจะหาจุดร่วมกันว่าหมอเมืองจะได้อะไร หมอโรงพยาบาลจะได้อะไร เราจะแบ่งปัน
 ผลประโยชน์กันอย่างไรให้ลงตัว ถ้าอย่างนั้นผมมองว่าการที่เราสามารถที่จะสร้างเครือข่ายได้เยอะ แล้วทำ
 ให้ทุกคนคิดเอาสิ่งที่เป็นฐานปัญหาของตัวเองออกมานำเสนอ แล้วร่วมกันทำมันคงมีความสำคัญมาก ถ้า
 อย่างนั้นยังสร้างเครือข่ายได้เยอะ ผมมองว่าการตั้งเครือข่ายตรงนี้ ยิ่งกระจายไปทุกจุดยิ่งดี เราไม่ต้องรอร่ม
 ใหญ่อันเดียว ที่ผมพูดมาตอนแรกนี่คือที่มาที่ไป ถ้าเราอร่มใหญ่อันเดียว เราคงไม่สามารถกางร่มนั้นคลุม
 คนทั้งอำเภอได้ แต่ถ้าเราแนะนำให้ทุกคนถือร่มเพื่อกันฝนกันแดดทุกคนก็จะไม่เปียก โดยไม่ต้องรอร่มใหญ่
 แล้วคนที่กางร่มคือใคร เขาจะกางร่มก็ต่อเมื่อเขารู้ว่าผลกระทบจากการที่เขาไม่กางร่มคืออะไร นั่นคือคำ
 ว่าตระหนัก เราจะทำให้เขาตระหนักในปัญหา โดยการไม่ฝาก
 อนาคตไว้กับหน่วยงานราชการหรือองค์กรหนึ่งๆในการ
 แก้ปัญหาในองค์กรรวมได้อย่างไร ผมเข้าใจว่านี่คือหลักการของ
 สกว.

คุณนพพร นิธมรงค์: พูดถึงเรื่องร่ม ผมถนัดมาก เพราะเขียน
 ร่มอย่างนี้มา 4 ปีแล้ว ไม่เห็นมีใครสนใจเลยไม่อยากจะบอกว่า
 เราถูกครอบงำจากใคร เราจะต้องขึ้นอยู่กับใคร สำหรับตัวผมเอง
 แล้วทุกวันนี้ก็ไม่มีค่าอะไรในตลาดหุ้นหรอก แต่ในฐานะที่
 เป็นคน โคมาก็เห็นคอบุสเทพ เห็นน้ำบึง น้ำวัง จะอยู่เลขอยู่
 ทำไม ทุกวันนี้ก็ไม่เห็นจะมีอะไรดีขึ้น ถามว่าเสียใจไหม ตอบ

ว่าไม่เสียใจหรอก ในช่วงชีวิตหนึ่ง คนที่ตายไปก่อนเราก็มียะยะ เพราะฉะนั้นเราก็ไม่ใช้เวลาให้เปล่าประโยชน์ ก็แค่ยกตัวอย่างขึ้นมาเท่านั้นเอง เป็นสัญลักษณ์แทนการเกาะกลุ่ม ในด้านโครงสร้างจะทำอย่างไร ผมเคยพูดไว้ว่าเรื่องกลุ่มการพัฒนาชุมชน ผมไปทำงานบ้านสาว ๆ แล้วเขาบอกว่ากินข้าวบ้านนี้แล้วไปแต่งกับสาวบ้านอื่น อยู่ราชการก็บอกว่าไม่มีความสุขแต่ก็ยังพึ่งพาที่นี้อยู่ แต่ไปทำงานอย่างอื่น ราชการก็ไม่ทำ อย่างนี้ก็ลาออกเสียสิ ใครก็ไม่อาลัยโยคืออะไร พูดให้ฟังเฉยๆ ว่าเป็นพัฒนาการให้จดทนเอา อย่างผมพูดกับคนอื่นที่เขาต้องการจะออกว่า ไปเถอะถ้ามีทางไป ผมไม่มีทางไปก็จะอยู่แถวนี้ ดังการถือร่ม การอยู่ภายใต้ร่มมันก็จะรู้สึกเย็นดี ไม่ได้อยู่นอกร่ม อย่างการทำงานราชการก็จะเย็นกว่าอยู่ข้างนอก อย่างเราก็แค่มีโอกาสได้ทำงาน ผมก็เลยปลง ผมไม่ใช่เจ้าของร่ม อย่างคันฉัตร ถ้าผมออกไปแล้ว ยังมีคนอื่นเข้ามาอยู่แทน อย่างตอนนี้เรากำลังจะศึกษาประวัติศาสตร์ของเจ้าพ่อขุนताल ซึ่งไม่เคยมีการบรรจุไว้ในหลักสูตรโคเลบ จะมีการสถาปนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเจ้าพ่อขุนताल ผมอยากให้องค์ความรู้เป็นอะไรมันไม่สำคัญเท่ากับคุณทำหน้าที่อะไร คนในกลุ่มจะภูมิใจในหน้าที่ที่เขาทำ ไม่จำเป็นว่ากลุ่มต้องเป็นร่ม อาจเป็นใบคองก็ได้ สมมติหมวดหมู่เรื่องงานวิจัยที่ทำโดยชาวบ้านจริงๆ ก็ยังไม่เห็นมีการบรรจุไว้ในมหาวิทยาลัยเลย เราต้องมีการเชื่อมโยงกันเพื่อให้ผลงานนั้นได้มีการเผยแพร่ออกสู่สาธารณะชน ที่ลำปางจะซื้ออะไรก็ช่าง ที่พ่อหลวงพรหมมินทร์จะซื้ออะไรก็ช่าง แต่ถามว่าทั้งหมดคนที่เขาเรียกว่าแฟนพันธุ์แท้ แฟนพันธุ์แท้เรื่องอะไร สถาปนาองค์ความรู้ชาวบ้าน เป็นแฟนพันธุ์แท้เรื่องนี้แหละ ใครจะว่าอย่างไรก็ช่าง ถามว่าแฟนพันธุ์แท้จะไปมาหาสู่กันอย่างไร ถ้าเป็นการไปมาหาสู่กันทางวิชาการทำอย่างนี้ไหม มีวารสารขึ้นมาชื่อวารสารชาวบ้าน มหาวิทยาลัยให้ชื่อนิตินิ ซึ่งเต็มไปด้วยคำพูดของชาวบ้าน แล้วถ้าถามว่าใครเป็นผู้บริหาร มีคนบอกว่าเขาอยากได้เครื่องกรองน้ำ พอได้รับงบประมาณแล้ว ก็เข้าไปหาพ่อเสริม ในขณะที่กำลังพูดกันถึงเรื่องประวัติศาสตร์เจ้าพ่อขุนताल วันนี้ผมเป็นอะไรก็ไม่รู้เริ่มท้อแล้ว เราต้องทำให้เหมาะกับตัวเอง อย่าทำให้เหมาะกับคนอื่น ไม่ต้องมีรูปแบบอะไรที่เหมาะสม มีการไปมาหาสู่กันในแนวคิดปัญญา ถ้าคิดจะขึ้นไปในระดับสูง ใครจะอยู่บน ใครจะอยู่ล่าง จะได้ขึ้นไปอย่างไร มีช่องทางไหนบ้าง จะไหนไปแบบทาสานเทร่อ ถ้าเป็นทาสานต้องให้ไปด้วย เพื่อมีคนรับเสียงโห่ แต่ถ้าโห่แล้วไม่มีใครรับเลย มันก็จะไม่มีความสัมพันธ์ของคนในกลุ่มนั้น

รายงานการประชุม “เครือข่ายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือครั้งที่ 2/2549”
วันที่ 18 – 19 กุมภาพันธ์ 2549 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

ระดมความคิดเห็นและวางแผนงานกลุ่มย่อย

โดย กองเลขา

✦ ฝ่ายระดมทุน

ทุนทางสังคม คือทุนบุคคล ทุนบุคคลนี้จะหมายรวมถึงนักวิจัย ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน ทุนบุคคลนี้ถือเป็นทุนทางสังคมทางหนึ่ง ที่ช่วยผลักดันให้เราได้มีที่นั่งที่ขึ้น ทุนทางบุคคลอย่างที่สองที่ 2 คือเป็นการจัดการเกี่ยวกับหนี้สินทรัพยากร ประเภทที่ 3 คือประเพณีและความเชื่อ ถ้าเราไม่มีทุนเหล่านี้เราก็จะไม่มีที่นั่งที่ขึ้น เราก็จะไม่สามารถขึ้นมาขึ้นในที่นี้ได้ เราจะไม่เป็นนักวิจัยท้องถิ่นแท้จริงได้ ถ้าเราไม่มีทุนทางสังคม อย่างที่กล่าวมา อีกอย่างหนึ่งคือวัฒนธรรม ถ้าเราไม่มีอะไรเหล่านี้ ทุนทางสังคมอันที่ 4 คือทุนกลุ่มองค์กร เช่นกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเงิน กลุ่มทุนต่างๆ

ทุนเครือข่าย คือกลุ่มต่างๆ ที่เราร้อยใจกันมาเป็นเครือข่าย เราเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยหรืองานอะไรต่างๆ ที่เราได้ทำเพื่อชุมชนของเรา เราทำเพื่อยกระดับชุมชนของเรา เราทำเพื่อชาวบ้านที่แท้จริง ก็ถือเป็นทุนทางสังคมทุนหนึ่ง

ทุนทางการเงิน ทุนทางการเงินมีทุนภายในและทุนภายในจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเหมือนกัน ทุนภายใน เราจะทำอย่างไรให้มีทุนในการจัดตั้งองค์กรของเรา เช่นมูลนิธิ จะหาเงินมาจากไหน

ทุนภายในอาจมาจาก การลงขันของนักวิจัย ซึ่งก็คือพวกเราทั้งหมดนี้ แล้วแต่ความพอใจทุนสนับสนุนแต่ละศูนย์ประสานงาน ตัวอย่างท่านดร.สมคิด ยกตัวอย่างไว้แล้วว่า แม้ใช้ให้ 3000 แสนเศษๆ ให้ 2000 นี้ทุนภายใน และภายนอก ซึ่งเป็นทุนของแต่ละศูนย์ประสานงานๆ ทุนสนับสนุนจากสกว. ส่วนกลาง คงต้องมีเจ้าภาพที่จะเขียนโครงการหรือเสนอโครงการที่จะส่งไปถึงตรงนั้น

ทุนภายนอก จะสามารถหาได้หลายอย่าง เช่นการรับบริจาค หน่วยงานราชการ คือที่เป็นแหล่งทุน อย่างเช่นหน่วยราชการก็คือ CEO อปท. (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) รวมทั้งอบต.และเทศบาล องค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในและนอกประเทศ

เรื่องทุนทางสังคม จะทำอย่างไรถ้าเกิดมีทุนทางสังคมมากขึ้น ดังนั้นควรรวบรวมทุนทางสังคมแต่ละไหนค เพื่อจัดทำฐานข้อมูล เครือข่ายนักวิจัยท้องถิ่น คือแต่ละไหนคไปรวบรวม การสนับสนุนการใช้ทุนทางสังคม งานวิจัยที่เรามีอยู่ทุกวันนี้เราจะทำอย่างไรเพื่อยกระดับงานวิจัยของเรา ให้มีศักยภาพให้มีทั้งทุนวิจัย และทั้งนักวิจัย และจะทำอย่างไรให้งานวิจัยของเราถูกใช้กับชุมชนอย่างแท้จริง ให้นำไปใช้กับชุมชนอย่างแท้จริง ไม่อยากให้มันหายไปหมด คือว่าหมดทุนแล้วหมดคน เหมือนกับงานวิชาการที่ท่านวิจัย วิจัย

เสร็จแล้วไปอยู่ในห้องสมุด ไปอยู่ในส่วนราชการ ในห้องสมุดต่างๆ ชาวบ้านก็ยังสามารถใช้ได้ แต่ขณะเดียวกันงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นชาวบ้านได้ใช้ ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์ แต่ไม่เคยดูเหมือนกับงานวิจัยของนักวิชาการ

เพราะฉะนั้นทำอย่างไรจะสนับสนุนงานวิจัยนี้ ให้มันทัดเทียมกับงานวิจัยเชิงวิชาการมากขึ้น จะได้มีเวทีสาธารณะระดับเอกสารเผยแพร่ สื่อต่างๆ มหกรรมงานวิจัยที่จะมีในข้างหน้า ว่าเราจะทำอย่างไร ว่าจะนำเสนอว่าจะนำเสนองานวิจัยของแต่ละท่าน แต่ละท้องถิ่นให้ไปสู่แนวทางได้อย่างไร ให้ชาวบ้านได้รับรู้ ให้คนหรือหน่วยงานที่มีเงินได้รับรู้ได้อย่างไร ให้เห็นว่าอันนี้คืองานวิจัยท้องถิ่นจริงๆ ชาวบ้านได้ประโยชน์จริงๆ

ทุนทางการเงิน ทุนภายในแต่ละโหนด รวบรวมการก่อตั้งแต่ละโหนด รวบรวมนักวิจัยที่สมัครใจ ในการรวบรวมนักวิจัยที่สมัครใจรวบรวมก่อตั้งสถาบันและอสมทวิทย์ รวมแรงรวมใจนักวิจัย สามอสมทนี้จะรวมเป็น หนึ่งอสมท ถ้าไม่มีกำลังใจเราก็จะไม่มา ภายใจไม่มา วัตถุประสงค์คือคนมีเงินมาแต่วัตถุประสงค์ เอาเงินมาแต่ใจเราไม่ไป จะบริจาค 10000 ก็ได้เอาไปเถอะ แต่ใจไม่ไปเราก็จะได้แค่เงิน มันก็ได้แค่เงิน ใจไม่ได้ต่อไปงานก็เคลื่อนไม่ได้

อันสุดท้ายที่สำคัญคือ *การทอดผ้าป่า* ผ้าป่านี้อาจเป็นผ้าป่าสามัคคี ถ้าไม่สามัคคีก็จะไปไม่รอด อันนี้ทุนภายนอก ทุนภายนอกนำผู้มีประสบการณ์ในการเข้าถึงแหล่งทุนมาแลกเปลี่ยน ในที่นี้หลายคนคงมีประสบการณ์ในการหาแหล่งทุนไม่ใช่เฉพาะ สกว. จากแหล่งทุนอื่นๆ เราจะมีแนวคิดอย่างไรที่ทำให้ท่านทั้งหลายเหล่านี้มาแลกเปลี่ยนความคิด เพื่อที่จะระดมสมองระดมความคิด ไปเพื่อเข้าหาแหล่งทุนอื่นๆ หรือเชิญแหล่งทุนอื่นๆ เข้าร่วมเวทีเพื่อเข้าร่วม เวทีเพื่อเสนอแนวทางการสนับสนุนแหล่งทุนอื่นๆ ก็มีทั้งภาครัฐ ภาครัฐก็เช่น CEO อปท. สปจ. วท. องค์การอิสระ มีสสส. สปรศ. สว. ฝ่ายอื่นๆ จึงเกิดการเสนอแหล่งทุนภายนอก เช่น ศูนย์คุณธรรม กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก เราจะมีวิธีการนำเสนอสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร เพื่อเราจะนำเอาเงิน เอาทุนเข้าไปอยู่ในร่มของเรา เพราะฉะนั้นการที่จะระดมแหล่งนี้ได้ เราก็จะต้องมีทุนของเราที่จะต้องไปจดทะเบียนเสียก่อน เพราะฉะนั้นทุนน้อยๆ ของเรามีอยู่ 200,000 ว่าเราจะเป็นเจ้าภาพได้อย่างไร

การแลกเปลี่ยนประเด็นทุน

(ข้อมูลจากการถอดเทป)

ชาย : การระดมทุนทางสังคม ในความคิดของผม ที่พูดว่าการระดมทุนทางสังคม คือการรวบรวมคน ก็อาจจะใช้คำที่ผิด แต่ว่ายังงั้นในความคิดของผม ก็คือ *คนในสังคมเราจะทำอย่างไรให้เป็นรากหญ้า เราจะยกย่องเขาได้อย่างไร* ในความคิดของผม ความหมายจริงๆ ก็คือเป็นอย่างนี้ แต่อาจจะใช้คำว่าผิด ทั้งหมดนั้นคืองานวิจัยเพื่อท้องถิ่น คือเราลงไปทำกับคนในชุมชนจริงๆ ซึ่งคนในชุมชนจริงๆ ถึงจะรู้ปัญหาของคนในชุมชนว่าจริงแล้วคนในชุมชนอยากได้อะไรบ้าง อยากรู้อะไรบ้างสิ่งที่เขาเสนอขึ้นมานั้น มันเป็นเพียงความคิดที่น้อยนิดแต่ยังไม่ถูกหยิบยกขึ้นไปเข้าไปสู่การพัฒนาอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น งานวิจัยต่างๆ ที่มาจากพ่อแม่พี่น้องมาจากชาวบ้านจริงๆ มันไม่ถูกนำเสนอออกเผยแพร่จริง ผมก็ถือว่ากำลังใจของเขาอาจจะหายไป ถ้าเราไม่เชิดชูไม่หยิบยกเขาขึ้นมา เกิดทุนเขาทางสังคม

ชาย: ทุนทางสังคมแท้ที่จริงแล้ว ไม่จำเป็นต้องไปสร้างขึ้นมาก เพราะทุนเหล่านี้มีอยู่ในสังคมอยู่แล้ว องค์ประกอบของสังคมและทุนทางสังคม มีเรื่องของผู้นำของชาวบ้าน องค์ความรู้ที่ผ่านการลองผิดลองถูกถึงแม้ชาวบ้านเหล่านั้นจะไม่ผ่านกระบวนการงานวิจัย แต่ภูมิปัญญาเหล่านั้นก็ลองผิดลองถูกมาโดยเขาเลือกเนื้อและชีวิตของเราเป็นเดิมพันแล้ว เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้จำเป็นที่จะต้องรักษา ไม่ใช่ว่าเขาคืนออกมาจากพื้นที่ แต่ว่าเราจะไปสอนบทเรียนเขาอย่างไร ในพื้นที่ คือเราก็มีทุนตัวนี้

มูลนิธิคือสถาบันต่างๆตั้งขึ้นเป็นสิบ ยี่สิบก็ไม่มีประโยชน์ แล้วไปกระเทือนที่เราพูดถึงนโยบายที่จะขึ้นไปถึงได้ วันนั้นอาจารย์เคยถาม ว่าเค้ดๆของแต่ละพื้นที่ที่มีที่ไหนบ้าง เอาเค้ดๆ มาบ้าง แล้วพอเอาเค้ดๆขึ้นมาแล้ว ก็จะเอามาทำฐานข้อมูลของแต่ละที่ แล้วบอกว่าที่เค้ดมันตรงกัน เช่นทรัพยากรมีกี่แหล่ง ชาวบ้านจัดการทรัพยากรได้เป็นชิ้นเป็นอันมีกี่ที่ เป็นฐานข้อมูลสำรองเอามาทำแบบเดียวกัน และสังเคราะห์ออกมาว่าที่สำเร็จ และสำเร็จเพราะองค์ประกอบอะไร ถ้าฐานแน่นเราจะพูดต่อไปถึงเรื่องทุน ทุนอันดับแรกที่จะพูดคือ ทุนที่จะใช้จากที่ตกลงวันนี้จะเป็นมูลนิธิ ข้อมูลกล่าวว่ามูลนิธิสองแสน สองแสนจะมากล่าวถึงส่วนงบประมาณที่จะก่อตั้งมูลนิธิว่ามาจากไหนบ้าง ถ้าทางข้างล่างมากแล้วบางกลุ่มตกลงใจกันแล้วว่าจะต้องเป็นสมาคม มูลนิธิ สถาบัน และมันจำเป็นจะต้องใช้เงิน มันต้องจำเป็นมาจากกระเป๋าเราก่อน มีใครบ้างก็ยกมือออกมา แล้วมารวมแรงร่วมใจกัน นี่คือทุนที่สร้างขึ้นจากการที่เราจะตั้งให้เป็นตัวเป็นคนชนิดที่อยู่ทีหนึ่งแล้วทุนอีกตัวหนึ่งที่บอกว่าเป้าหมายของเราคือถ้า สกว. หยุดเช่นกรณีรัฐบาลจะไม่สนับสนุนก็ช่าง อย่าลืมนะว่าบางที่แทบแยกจะได้เงินหมื่นเงินพันมา แต่บางที่ได้มาที่ห้าหกแสนโดยที่ไม่ต้องออกแรงอะไรเลย เขามีวิธีการแบบใด ลองเอาพี่น้องเรามาตั้งเสวนาเรื่องการหาแหล่งทุนตรงๆสักเวที เพื่อเวลาพูดคุยกันแล้วจะเป็นภาพรวมว่าไม่มีใครทิ้งใคร อาจารย์สมพงษ์จะไม่ทิ้งผม และหลายๆคนจะไม่ทิ้งผม เวลาเมื่อถึงมาแล้วให้ความรู้แล้ว พอลงมาตรวจการมันจะเป็นเรื่องใหญ่ พี่น้องเราก็จะได้เงินเหล่านี้ไป เพื่องานในอุดมการณ์ แต่สุดท้ายแล้ว ผมคาดหวังว่าเราจะต้องไม่เป็นจิ้งจอกเปลี่ยนสี คือ *ยืนหยัดในลักษณะงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น คือ*

การสร้างคน สร้างกระบวนการเรียนรู้ สร้างความคิด เอาปัญญาไปแก้ไขปัญหาของพี่น้องของเราที่มี
ปัญหาจริงๆ ไม่ใช่เกิดจากความอยากของคนใดคนหนึ่ง ที่อยากจะทำให้เป็นความอยากของคนทั้งหมดใน
ชุมชน

ผู้ชาย: พระสงฆ์จะทำวิหาร จะคิดการทำงาน มันขึ้นอยู่กับศรัทธาที่ผู้อื่นมีต่อพระสงฆ์ หมายถึงว่ากำลังจะ
เทียบทุนทางสังคมเหมือนกับรากฐานที่คนอื่นมาศรัทธา เวลาเราจะทำงานปอย (ฉลอง) งานอะไรก็แล้วแต่
ทำงานใหญ่ของวัด มันต้องมีเจ้าศรัทธา (เจ้าภาพ) ซึ่งมีเจ้าศรัทธาหัววัดมามาก ปังจัยก็จะไหลตามมา
เพราะฉะนั้นการมีเจ้าศรัทธา มีคนมีความศรัทธามาก เงินมันก็จะไหลเป็นกระแสเป็นปังจัยตามมา เป็นเรื่อง
ที่พระสงฆ์ถนัด

✎ ฝ่ายจัดทำฐานข้อมูล

การจัดทำฐานข้อมูลนี้ ได้มีการประชุมมาเป็นระยะ ว่าฐานที่เราจะจัดทำเป็นลักษณะไหนและข้อมูล
ที่จะนำมาจัดทำฐานข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบไหนก็ตามจะเอาข้อมูลแบบใดบ้าง ซึ่งเมื่อประมาณสอง
เดือนที่ผ่านมา ได้จัดทำแบบฟอร์มนักวิจัยและได้นำมาพูดคุยกัน ได้ข้อสรุปได้รูปแบบ แบบฟอร์มที่
สมบูรณ์แล้วนำมาเชื่อมโยงกับแต่ละที่ โดยได้นำแบบฟอร์มไปให้นักวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะเข้าร่วม
โครงการจัดตั้งองค์กรนักวิจัยได้กรอกรายละเอียด ซึ่งตอนนี้มีหลายที่ได้ลองเอาแบบฟอร์มไปให้นักวิจัย
และผู้ที่เกี่ยวข้องได้กรอกและทยอยส่งต่อมาแล้ว

วันนี้มีคนใหม่หลายคน อาจจะทำความเข้าใจถึงลักษณะข้อมูลที่เราได้ลงไปเก็บ ลักษณะของข้อมูล
ที่เราได้ลงไปเก็บตอนนี้ข้อมูลมีอยู่ 3 ลักษณะ

- ข้อมูลส่วนแรก คือข้อมูลในส่วนของสมาชิกของมูลนิธิ คือข้อมูลในส่วนของคน
เป็นข้อมูลส่วนตัว จะไม่มีชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิด ที่อยู่ มี address เบอร์
โทรศัพท์ ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ประวัตินักวิจัย
- ข้อมูลส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับฐานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น แบ่งเป็นข้อมูล
เกี่ยวกับคน คือจะรวบรวมทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นนักวิจัย ผู้ประสานงาน ผู้ช่วย
นักวิจัย หรือที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับฐานงานวิจัย ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับ
ฐานงานวิจัย ข้อมูลส่วนนี้ทางสำนักงานภาคมีตัวโปรแกรมฐานข้อมูลที่เรียกว่า
โปรแกรม PDF จะมีฐานข้อมูลที่สามารถช่วย support ตัวฐานข้อมูลที่มูลนิธิพอจะ
จัดทำได้
- ข้อมูลส่วนที่สาม เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่ได้หารือในกลุ่มย่อยว่านอกเหนือจากข้อมูล
คน งานวิจัยแล้ว ควรจะมีฐานข้อมูลอื่นๆที่เป็นประโยชน์ในการจัดตั้งมูลนิธิ
ประกอบเข้าไปด้วย ซึ่งจะได้พูดคุยกันในเรื่องของฐานข้อมูลคนรู้ ซึ่งอาจจะ
เชื่อมโยงกับกลุ่มสอง ในเรื่องของการขับเคลื่อนความรู้ จะจัดสัมมนาเรื่อง
Mapping ว่ามีใครรู้ในประเด็นไหน เรื่องไหน ที่ใดบ้าง

เรื่องของฐานข้อมูลความรู้อื่นๆ เช่นฐานข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรว่ามีคนเด่นๆ ที่มี
ความรู้ในเรื่องทรัพยากรที่ไหนหรือว่ามีฐานงานพัฒนาหรือฐานงานวิจัยเรื่องทรัพยากรที่ไหนบ้าง
ฐานงานเรื่องหนี้สินหรือว่าฐานข้อมูลในเรื่องอื่นๆ อันนี้ก็เป็นลักษณะของข้อมูลโดยรวม ที่จะนำมา
จัดทำฐานข้อมูลขององค์กรนักวิจัยเรา ซึ่งข้อมูลเฉพาะในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 จะมีอยู่ใน
แบบฟอร์มของแต่ละคนที่ได้กรอกมาอยู่แล้ว แต่ว่าข้อมูลในส่วนที่ 3 มีบางส่วนในแบบฟอร์ม
อาจจะต้องเก็บเพิ่มในภายหลัง

ในส่วนของรูปแบบ เมื่อกล่าวถึงลักษณะข้อมูลแล้ว ได้พูดถึงรูปแบบของฐานข้อมูลว่าการ
ที่เราได้ข้อมูลมาครบแล้ว รูปแบบของฐานข้อมูลที่เราจะนำมาจัดเก็บจะอยู่ในรูปแบบไหน มีการ
กล่าวถึงการเอาฐานข้อมูลมาออนไลน์ โดยเอาฐานข้อมูลไปไว้ใน Website เพื่อให้สมาชิกของ
มูลนิธิใช้ อาจมี password หรือ
รหัสผ่านไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน หาก
สามารถใช้ internet ได้ก็จะสามารถ
เข้าถึงฐานข้อมูลตัวนี้ และสามารถ
ปรับแก้ ข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้และ
อาจจะมีรูปแบบของการสื่อภายหลัง
จากที่เราได้ข้อมูลจากแบบฟอร์มต่อ
ลงฐานข้อมูล เราอาจจะประมวล
ออกมาเป็นหนังสือในลักษณะของ
ธรรมเนียม ธรรมเนียมของสมาชิก
ของมูลนิธิหรือธรรมเนียมของนักวิจัย ซึ่งข้อมูลจุดนี้อาจจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการจัดในการ
จัดงานมหกรรมวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ช่วงเดือนพฤษภาคม

ฐานข้อมูลอีกรูปแบบหนึ่ง คือ รูปแบบของโปรแกรม โปรแกรมในขั้นนี้อาจจะไม่ถึงขั้นใน
แบบของ Website ที่สามารถออนไลน์ได้ แต่เป็นโปรแกรมที่สามารถใช้ได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์
สำนักงาน อันนี้อาจจะเป็นเครื่องมือของการจัดการความรู้

โดยภาพรวมรูปแบบของฐานข้อมูลที่เราได้พูดถึงกันจะมีอยู่ประมาณ 3 - 4 รูปแบบ
ฐานข้อมูลทั้ง 4 แบบนี้ไม่สามารถจะทำเสร็จพร้อมกันได้ทีเดียว จะมีการจัดอีกครั้ง เช่น Website
เราสามารถที่จะรอได้อยู่หรือไม่ เพราะว่าขั้นตอนในการที่จะดำเนินการ ถ้าเอาฐานข้อมูลไปใส่ใน
website จะมีขั้นตอนในการดำเนินการค่อนข้างยุ่งยากหลายขั้นตอน อาจต้องไป rename (เปลี่ยน
ชื่อ) ต้องไปหาคนออกแบบ website ต้องมีการจัดการที่ยุ่งยาก หรือว่าเรื่องของการจัดทำหนังสือ ถ้า
ฐานข้อมูลยังไม่เสร็จ เรายังไม่สามารถจัดทำหนังสือได้เราจะทำอย่างไรและเรื่องของ web block ซึ่ง
ความรู้ในเรื่องนี้ค่อนข้างมีจำกัด

ด้านแผนการทำงาน แบ่งออกเป็น แผนระยะสั้นและระยะยาว **แผนระยะสั้น**จะสอดคล้อง
กับตัวสัญญาในการจัดตั้งองค์กรมูลนิธิ ซึ่งในการดำเนินงานของจะมีสัญญา ซึ่งออกโดยสำนักงาน

ภาคกำกับ ระยะเวลา 6 เดือน ซึ่งในระยะสั้นมีอยู่ 3-4 ขั้นตอน เริ่มจากการรวบรวมฐานข้อมูล จากแบบฟอร์ม ที่ได้สร้างขึ้นมาและได้ให้นักวิจัยและผู้สนใจได้กรอก ซึ่งตอนนี้ได้ทยอยส่งมามาก แล้ว แต่ที่ค้างส่งมีอยู่หลายที่ คิดว่าอาจจะต้องประเมิน Dateline ว่าฐานข้อมูลเหล่านี้จะส่งกลับมาถึงคนรับผิดชอบฐานข้อมูลเมื่อใด ซึ่งได้กำหนด Dateline ไม่เกิน 18 มีนาคม 2548 แต่ว่าเราจะดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลไปตลอดและถ้าฐานข้อมูลเสร็จแล้ว ฐานข้อมูลที่ส่งมาก่อนจะทยอยตอบส่งข้อมูลไปเรื่อยๆ ขั้นที่ 2 คือ การประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำฐานข้อมูล ในเบื้องต้นเราได้ข้อสรุปว่า จะจัดทำ

ฐานข้อมูลบนโปรแกรม
ของ Microsoft Access
ก่อนเพราะอาจจะยังไม่มี
ความพร้อมในการจัดทำ
ขึ้น website ได้ แต่ได้หารือ
แล้วว่าถ้าข้อมูลมาลง
Access แล้วถ้าเรามีความ
พร้อมที่จะออนไลน์ทาง
website ได้เราก็จะแปลง
ฐานข้อมูลในส่วนนี้ได้ ซึ่ง

ตามขั้นตอนในการดำเนินงานต่าง ๆ คาดว่าไม่เกินวันที่ 28 กุมภาพันธ์ และคาดว่าผู้ประสานที่จะทำฐานข้อมูล Access น่าจะแล้วเสร็จภายในวันที่ 15 มีนาคม ซึ่งจะได้พูดคุยกันว่าตัวฐานข้อมูลที่จะใช้ งานที่ถูกต้อง ซึ่งฐานข้อมูล Access นี้คงจะไม่ใช้ทำแล้วสมบูรณ์ 100 เปอร์เซ็นต์ ในครั้งเดียว แต่ว่าตัวโปรแกรมนี้ค่อนข้างมีความยืดหยุ่น บางครั้งอาจจะปรับเปลี่ยน ปรับลดอะไรบางอย่างได้ในระหว่างทำแต่ในเบื้องต้นคาดว่าจะแล้วเสร็จไม่เกิน 15 มีนาคม 49 และหลังจากที่ได้ฐานข้อมูลแล้ว เราจะเริ่มทยอยกรอกฐานข้อมูลให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มีนาคม และอันนี้จะได้ฐานข้อมูลส่วนหนึ่งที่เราพอจะ Mapping หรือว่าประมวลผลข้อมูลได้ว่า องค์กร นักวิจัยของเรามีข้อมูลอะไรอยู่บ้าง ข้อมูลปก ข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลงาน ข้อมูลงาน ข้อมูลการกระจายงาน ซึ่งน่าจะประมวลออกมาได้จากแบบฟอร์มที่ส่งไป ส่วนในระยะต่อไปจากฐานข้อมูลเดิมอาจจะพัฒนาเข้าไปใน website ต่อไป

✚ ฝ่ายการสื่อสารสู่สังคม

วิสัยทัศน์

การสื่อสารสู่สังคมมีการตั้งวิสัยทัศน์ คือ การสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดี เกิดภาพลักษณ์ต่อมูลนิธิ เกิดความศรัทธา สุดท้ายก็คือให้การสนับสนุนหรือว่าเข้าร่วมในกิจกรรมของมูลนิธิ

พันธกิจ

- ศึกษาวางแผนปฏิบัติการสื่อสารและประเมินการสื่อสารของมูลนิธิ
- เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อมูลนิธิในการร่วมงาน, การให้การสนับสนุน, การใช้ประโยชน์

กลยุทธ์

ใช้ช่องทางการสื่อสารที่สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหลากหลายรูปแบบ เช่นการสื่อสารระหว่างบุคคล, กลุ่มคน, องค์กรและชุมชน

การจัดการในทีมคือ มีการจัดการวางแผน ปฏิรูปการสื่อสารและประเมินการสื่อสารในมูลนิธิ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดภาพลักษณ์ที่ดีของมูลนิธิ และให้การสนับสนุนและการใช้ประโยชน์ ซึ่งได้ออกมาเป็นส่วนหนึ่ง คือ การใช้ช่องทางการสื่อสารที่ติดต่อสู่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเรามีหลากหลายกลุ่ม ทั้งนักวิจัย องค์กรปกครอง ภาควิชาต่างๆ หรือว่าประชาชนทั่วไป

แผนการปฏิบัติงาน ซึ่งแผนการปฏิบัติงานจะพิจารณาว่า ในกลุ่มเป้าหมายแต่ละคนจะมีวิธีการสื่อสารและมีการนำเสนออย่างไร ใช้สื่ออะไรบ้าง

กลุ่มเป้าหมายแรกคือ กลุ่มแหล่งทุนทั่วไป ซึ่งวิธีการสื่อสารคือ การจัดงานมหกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งได้วางไว้ว่าจะจัดในเดือนพฤษภาคม และเราจะเข้าไปร่วมจัดงานทางกลุ่มเสนอว่าการนำเสนอควรเป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ จะเป็นสิ่งที่จะปรับความเข้าใจได้เร็ว เพราะจะได้รู้ถึงภารกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย รวมทั้งไปเยี่ยมชมแหล่งทุนอื่นให้ถึงที่ ซึ่งในเนื้อหาที่จะได้เสนอให้ คือเป็น การแนะนำองค์กร และเป็นการพูดถึงประโยชน์ในทางที่จะสนับสนุนเรา หรือว่าเข้าร่วมกับเรา มีการประสานความร่วมมือ ซึ่งสื่อที่จะออกมา จะเป็นทั้งจดหมายข่าว ทั้งแผ่นพับ ทั้งสื่อบุคคล

กลุ่มเป้าหมายที่สอง คือ ผู้ใช้งานวิจัย เป็นกลุ่มคนที่เคยทำงานวิจัยกับเราหรือว่าคนที่สนใจจะทำงานวิจัย จะมีการเชิญเขามาเข้าร่วมงานมหกรรมงานวิจัย และจัดนิทรรศการและสาธิต อีกด้านหนึ่งคือ การศึกษาดูงาน คือจะชวนเขาไปดูพื้นที่เป้าหมาย หรือว่าพื้นที่ปฏิบัติงานจริงของเรา ซึ่งเป็นพื้นที่โครงการวิจัยที่มีผลหรือว่ารูปธรรมการทำงานอยู่แล้ว จะเชิญชวนให้เข้าไปดู การเผยแพร่เอกสารและการเผยแพร่ทางทีวี เนื้อหาจะเป็นการแนะนำวงจร เสนอผลงานและตัวอย่าง โดยจะ

เกี่ยวกับการประสานความร่วมมือต่างๆ ซึ่งสื่อจะเป็นการจัดนิทรรศการการเข้าไปดูในพื้นที่วิจัย และเป็นเอกสารหนังสือเล่มเล็กๆ และมีวีซีดี

กลุ่มเป้าหมายที่สาม คือกลุ่มนักวิจัย ก็มีวิธีการเดียวกันคือการจัดชมกรรมงานวิจัย และการจัดนิทรรศการ การศึกษาดูงาน โดยเอางานโครงการวิจัยที่ผ่านการวิจัยแล้วไปแลกเปลี่ยนพื้นที่อื่นๆ หรือนักวิจัยหน้าใหม่ที่สนใจก็เวียนเข้าไปดูเอกสารเผยแพร่ต่างๆ เนื้อหาที่น่าสนใจก็จะเป็นการแนะนำวงจรการให้การศึกษากระบวนการวิจัยท้องถิ่นและการเข้าร่วมงานวิจัย ซึ่งสื่อจะเป็นทั้งการจัดนิทรรศการ การเที่ยวดูพื้นที่วิจัยแบบ VCD และเรื่องเล็กๆ

กลุ่มเป้าหมายที่สี่ คือกลุ่มเครือข่ายและภาคี จะใช้การจัดงานมหกรรมเหมือนกัน คือจากหลายกลุ่ม จัดนิทรรศการ การดูงานและการเผยแพร่เอกสาร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอข่าวสารและความรู้ องค์ความรู้งานวิจัยท้องถิ่น โดยใช้สื่อต่างๆ

กลุ่มเป้าหมายที่ห้า คือกลุ่มผู้สนใจทั่วไป จะเป็นการจัดงานมหกรรมการจัดนิทรรศการ การศึกษาดูงานและเผยแพร่ทางเอกสาร ซึ่งเนื้อหา ก็จะเป็นการแนะนำองค์กรการเสนอข่าวสารการเชิญชวน ให้เข้าร่วมมาใช้ประโยชน์งานวิจัย ซึ่งสื่อก็จะเป็นการจัดนิทรรศการ การไปเที่ยวดูพื้นที่โครงการวิจัยและการสรุปเล่มเล็กและการนำเสนอทางวีซีดีดังตาราง

กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ	สาร	สื่อ/ช่องทาง
๑.แหล่งทุน	- จัดชมกรรมงานวิจัยภาคเหนือ - ส่งเอกสารสิ่งพิมพ์ - การเขียนเขียน	- แนะนำองค์กร - ชักจูงให้สนับสนุน ทุน - ประสานความ ร่วมมือ	- สื่อผสม - จม.ข่าว,แผ่นพับ - สื่อบุคคล,สื่อ เสริม
๒.ผู้ใช้งานวิจัย	- จัดชมกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการ สาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- แนะนำองค์กร - เสนอผลงานและ ตัวอย่าง - ชักจูงให้มาใช้ บริการ - ประสานความ ร่วมมือ	- สื่อผสม - ชุดสื่อนิทรรศการ - พื้นที่วิจัย - เล่มเล็ก,VCD
๓.นักวิจัย	- จัดชมกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการ สาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- แนะนำองค์กร - ให้การศึกษา กระบวนการวิจัย - ชักจูงให้มาร่วม งานวิจัย	- สื่อผสม - ชุดสื่อนิทรรศการ - พื้นที่วิจัย - เล่มเล็ก,VCD

๔.เครือข่ายและภาคี	- จัดมหกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการสาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	-เสนอข่าวสารและความรู้ -ประสานความร่วมมือ	-สื่อผสม -ชุดสื่อนิทรรศการ -พื้นที่วิจัย -เล่มเล็ก,VCD
๕.ผู้สนใจทั่วไป	- จัดมหกรรมงานวิจัย - นิทรรศการและการสาธิต - ศึกษาดูงาน - เผยแพร่เอกสาร,VCD	- แนะนำองค์กร - เสนอข่าวสารและความรู้ - ชักจูงให้มาใช้ประโยชน์และร่วมวิจัย	-สื่อผสม -ชุดสื่อนิทรรศการ -พื้นที่วิจัย -เล่มเล็ก,VCD

การตั้งตัวชี้วัดกันในกลุ่มเป้าหมาย ในขั้นแรกคือ ถ้ากลุ่มเป้าหมายได้รับข่าวสารของเราแล้ว เขาจะเกิดความตระหนักและรับรู้ในความคิดของมูลนิธิต่อเขาอาจจะโทรศัพท์เข้ามาสอบถามหรือเข้ามาติดต่อทางมูลนิธิของเรา มีจดหมายสอบถามหรือว่ามีกรเข้าเยี่ยมชมทาง Webboard มากขึ้นเป้าหมายคือเกิดความชอบความพอใจ ก็จะเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมการเข้าร่วมอภิปรายให้ความเห็นเกี่ยวกับมูลนิธิต่อมาขึ้นและพยายามอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจเกี่ยวกับมูลนิธิด้วย ส่วนที่สามคือกลุ่มเป้าหมาย หรือว่ากลุ่มแหล่งทุนต่างๆ นักวิจัยหรือว่าผู้สนใจทั่วไปเกิดความชอบและเกิดความพอใจ ดูได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและมีการพูดคุยเรื่องมูลนิธิต่อมาขึ้นและพยายามชักชวนผู้อื่นให้มาเข้าร่วมกิจกรรมของมูลนิธิต่อมาขึ้น อันตบสุดท้าย คือเกิดความมั่นใจในกิจกรรมหรือว่าในแนวทางการทำงานของมูลนิธิแล้วก็ตัดสินใจเข้าร่วม และพวกเขาก็จะเป็นตัวแทนของมูลนิธิในการนำเสนอผลงานต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑.กลุ่มเป้าหมายตระหนักและรับรู้พันธกิจของมูลนิธิ	โทรศัพท์สอบถาม,เข้ามาเยี่ยมชมมูลนิธิ, จดหมายสอบถาม,เข้าร่วมกิจกรรม Email,webboard
๒.กลุ่มเป้าหมายเกิดความชอบและพอใจ	ชักชวนการมาร่วมกิจกรรม,ร่วมอภิปราย ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวิจัยของมูลนิธิ, อธิบายให้คนอื่นเข้าใจมูลนิธิในด้านข้อมูลกับความรู้

นำมาวางแผนในครั้งต่อไปว่าแต่ละสื่อมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือว่ามีผลต่อการทำความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายอย่างไรบ้าง

กิจกรรม	วิธีดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ช่วงเวลา
1.การศึกษาเบื้องต้น	-สำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น -ศึกษากลุ่มเป้าหมายที่รับสาร -รวบรวมสถานะองค์ความรู้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น -วิเคราะห์นโยบายการดำเนินงานของอปท.,สกว.,สสว. และของมูลนิธิ	- ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาการขับเคลื่อนงานวิจัย - ได้ฐานข้อมูลคุณลักษณะกลุ่มเป้าหมาย - ได้ชุดความรู้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น - ได้นโยบายการทำงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องตลอดจนมูลนิธิ	พ. - ม.ค. 49
3.การปฏิบัติการสื่อสาร	- จัดมหกรรมงานวิจัยท้องถิ่น - เผยแพร่สื่อสู่กลุ่มเป้าหมาย - จัดนิทรรศการเคลื่อนที่ - มุขนิธิท้องถิ่นสัญจร - CBR Tour	- กลุ่มเป้าหมายรับสื่อแล้วเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามเป้าหมายการดำเนินงาน	เม.ย.49-ม.ค.50
4 ติดตามประเมินผล	- ประเมินก่อนการดำเนินงาน - ติดตามและประเมินระหว่างการทำงาน - ประเมินหลังเสร็จสิ้นงาน	- ได้ทราบพฤติกรรมเบื้องต้นกลุ่มเป้าหมายก่อนการดำเนินงาน - ได้ทราบข้อคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงระหว่างการสื่อสาร - ทราบพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายหลังจัดกิจกรรมและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง	ม.ค. 49-กพ.50

✦ ฝ่ายผลักดันนโยบาย

จากประสบการณ์ที่ผ่านมา หลายครั้งที่เราพยายาม แต่เจอปัญหาว่าภายใต้ร่มของมูลนิธิแล้ว จะมาคิดการผลักดันเชิงนโยบาย จะทำการผลักดันในระดับใด จะเป็นระดับชุมชน อบต. หรือว่าสูงขึ้นเป็นระดับจังหวัด มีข้อจำกัด มีความเป็นไปได้ มีอุปสรรคปัญหาที่แตกต่างกันเพราะว่าองค์ความรู้ของเราบางเรื่องก็เหมาะกับระดับหนึ่ง องค์ความรู้บางเรื่องก็เหมาะกับอีกระดับหนึ่ง เพราะฉะนั้นเราจึงไม่สามารถที่จะทำแผนงานที่เป็นรูปแบบที่จะทำให้พวกเราต้องทำการในสิ่งที่เราคิด

องค์ประกอบของกลุ่มที่กว่าจะได้ข้อมูลนี้มา องค์ประกอบจะประกอบไปด้วย 1. นักวิจัยชุมชนจริงๆ ที่พยายามจะสรรค์สร้างการเชื่อมกันระหว่างภาครัฐและภาคชุมชน 2. นักวิชาการสาธารณะสุขที่เป็นตัวกลางคลุกคลีระหว่างภาครัฐและชุมชน 3. ท่านผู้รู้ข้อมูล รู้ปัญหาภายนอกภายใน ในการที่จะเป็นการเชื่อมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชน 4. ตัวแทนของสภาพัฒน์ฯ มาช่วยให้ความคิดเห็น 5. ผู้ประสานงาน ผู้ซึ่งสามารถเข้าอกเข้าใจของนักวิจัย รวมทั้งวิตกกังวลว่า จะทำให้ได้ดังใจทุกคน กลุ่มเราก็มีองค์ประกอบหลักๆ เท่านั้น

จากฐานคิดประสบการณ์การทำงานจริงเริ่มแรก ควรที่จะทบทวนความคิด ทบทวนปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาในการที่เราพยายามที่จะผลักดันเชิงนโยบายก่อน ว่าที่ผ่านมาเป็นอย่างไร มองกลับไปทั้งปัญหาและอุปสรรค พบว่าปัญหาที่พบเจอทั่วไปคือวิธีการทำงาน ที่ต่างกันของภาครัฐและชุมชน ภาครัฐชอบอะไรที่ได้ผลเร็ว ใช้ระยะเวลาสั้นๆ เข้าใจง่าย มีหนทางที่จะทำและเพื่อให้ได้งบประมาณมา ในส่วนของชุมชนค่อนข้างเป็นค่อยไป สองผัดลองถูกพยายาม เพราะฉะนั้นเมื่อเวลาเอาวิธีการทำงานของเราไปให้ภาครัฐ ทางภาครัฐก็มักจะว่าดี แต่จะไม่นำไปใช้

ต่อไปคือเรื่องของภาวะคู่ขนานในการทำงานระหว่างภาครัฐและประชาชน เห็นได้จากอยากจะทำเรื่องเดียวกันในชุมชนเดียวกัน แต่เสนอโครงการ รัฐก็เสนอเรื่องป่า ชุมชนก็เสนอเรื่องป่า เรื่องไปถึงข้างบนแล้วรัฐเสร็จไปทำแต่ชุมชนรอไปก่อน เป็นต้น ในส่วนต่อไปเป็นส่วนสำคัญ ที่มองว่าอาจจะนำมาเสนอแก้ไขปัญหาในครั้งนี้ได้ คือปัญหาในเรื่องขาดการเชื่อมประสานในส่วนของตัวเอง ใครจะเป็นคนที่มาเชื่อมระหว่างชุมชนและรัฐ ในการที่จะนำเอาวิธีการหรือผลงานให้เป็นที่ยอมรับ และนำไปใช้ นอกจากคนแล้ววิธีการบางทีก็ยังไม่ค่อยดี นอกจากนั้นรูปแบบที่เราจะเสนอให้เขานำไปใช้เราพร้อมหรือยัง ในเรื่องของข้อมูลในเรื่องของการสังเคราะห์แล้วถอดบทเรียนออกมา

ต่อไปเป็นปัญหาที่ค่อนข้างจะเจอกันหลากหลาย เพราะว่าแนวคิดมุมมองของผู้นำในหลากหลายระดับบางครั้งก็สอดคล้องกับความคิดของคนในพื้นที่ และก็ไม่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนเรื่องอื่นๆ ซึ่งมากมายเหลือเกินมีการยกตัวอย่างในเรื่องผลประโยชน์แอบแฝง อิทธิพลต่างๆ ทำให้เกิดเป็นภาวะเสี่ยงที่ทำให้งานต่างๆ เกิดภาวะชะงักงันเกิดขึ้น อย่างเช่น กรณีว่าชาวบ้าน